نا اشنا سندرې

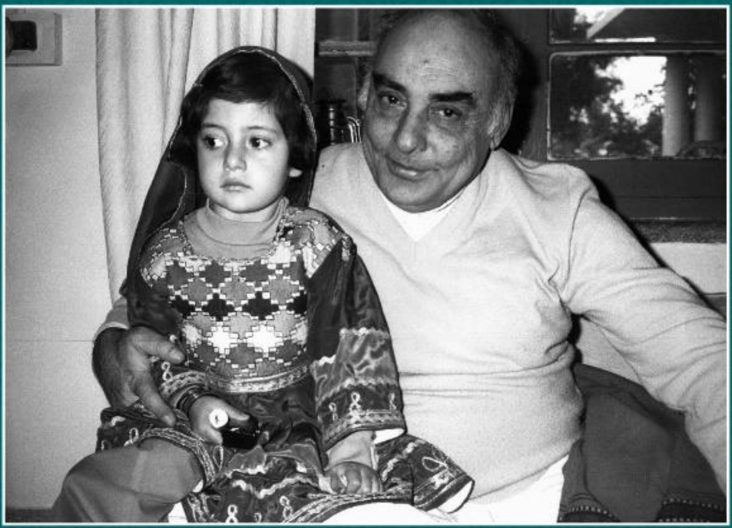

لیکوال

پوهاند دوکتور سید بهاء الدین مجروح

Ketabton.com

۱۳۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا اشنا سندرې

لیکوال: **پوهاند دوکتور سید بهاء الدین مجروح**
خپروندی: **مجروح فلسفي اکاډمي**
د خپرېدو کال: **۱۳۹۹هـ/ ۲۰۲۱م**
د خپرېدو ډول: **ډیجیتال**
ډیزاین: **هارون صافی**
ملاتړ او همکاري: **انسان ځېرنیزه موسسه**

یادښت:
د پوهاند مجروح د کتابونو دا مجموعه د انسان ځېړنیزې موسسې په همکارۍ چې د مجروح د فلسفي اکاډمۍ اصلي ملاتړی بنسټ دی، بیاځلي خپرېږي.

www.majrooh.org
info@majrooh.org

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادښت

په ۲۰۰۱م کال کې په افغانستان کې د نوي نظام د پیل راهیسې تر ننه پورې د هېواد د روشنفکرۍ د ډګر یوه مهمه ستونزه د نږدې ۴۰ کلنې انقطاع په پایله کې رامنځته شوې تشه ده چې په پایله کې یې زموږ د اوسني ځوان روشنفکر نسل معرفتي اړیکه د خپلو اسلافو سره شلولې ده. په بل عبارت د افغانستان نوي نسل ته چې په تېرو ۲۰ کلونو کې روزل شوی دی، تاریخ تر ۲۰۰۱ وروسته پیلېږي. دا نسل تر جګړې وړاندې افغانستان کې د تولید شوي معرفت سره ډېره لږه بلدتیا لري او له همدې امله په معرفتي ډګر کې د هېواد د د یوې معلومې او مشهودې جزیرې د بیاځلی پلټنې او کشف په هلو ځلو کې سرګردانه دی. دې ستونزې ته په کتلو سره زموږ یو رسالت دا هم دی چې د یو ارتباطي پله په توګه نن له پرون سره وصل کړو.

د افغانستان نومیالی فیلسوف، شاعر او لیکوال پوهاند ډاکټر سید بهاؤالدین مجروح د ۱۹۲۸م میلادي کال د فبرورۍ په ۱۲مه د کونړ ولایت د اسمار په ولسوالۍ کې وزیږېدلو او د ۱۹۸۸م میلادي کال د فبرورۍ په ۱۱مه نېټه په پېښور کې په مرموز ډول شهید شو.

پوهاند مجروح په فرانسه او جرمني کې د ادبیاتو او فلسفې په ډګر کې د دوکتورا تر کچې زده کړې وکړې او بیا په کابل پوهنتون کې د فلسفې استاد پاتې شو او تر څنګ یې یو شمېر اداري دندې هم ترسره کړې.

د پوهاند مجروح د زده کړو منځپانګه او د ژوند اصلي رسالت د غربي فلسفي مکتبونو او د شرقي – اسلامي فلسفې څخه د یو په زړه پوري سنتېز رامنځته کول وو. مجروح د افغانستان په معاصر تاریخ کې ممکن لومړنی فیلسوف وي چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرب فلسفه یې د شرق د عرفان سره په ګډه مطالعه کړه او په پایله کې یې د ځایي معرفت بې ساری متن تولید کړ. په بل ساده عبارت هغه فلسفي مباحث چې نوموړي د فرانسې او جرمني په پوهنتونونو کې لوستلي وو، د افغان انسان لپاره د ځايي معرفت سره پخلا او د عیني واقعیتونو په نظر کې نیولو سره یې په ساده ژبه بیان کړل.

د پوهاند مجروح نږدې ټولو آثارو په مرکز کې د نفس، ژوند او آزادۍ د اصطلاحاتو د معنا او مفهوم پلټنه ده. د بېلګې په ډول « د جبر او اختیار په ډیالکټیک » کې د بېلابېلو فلسفي بحثونو په محور کې د ځانپېژندې او انسانپېژندنې تر څنګ د فلسفي مکتوبونو اړوند مباحث شامل دي چې په ساده پښتو لیکل شوی دی. د پوهاند مجروح تر ټولو مهم اثر بیا «ځانځاني ښامار» دی چې په ٦ دفترونو کې لیکل شوی دی او په فلسفي او سمبولیکه ژبه یې د انسان، ټولنې او سیاست په اړه بحث کړی دی. د نوموړي په وینا ځانځاني ښامار د هر هغه بنیادم کیسه ده چې په خپل ځان کې بتان جوړوي او بیا یې عبادت کوي. په حقیقت کې همدا ښامار دی چې هر انسان یې په خپل ځان کې روزي او بلاخره یې همدا په خپل لاس روزل شوی ښامار تر ستونې تېروي.

د محروج فلسفي اکاډیمۍ په پام کې لري چې د ۲۰مې پېړۍ ددې نومیالي فیلسوف (۱۹۲۸- ۱۹۸۸) د ۹۳مې کلیزې او د ۳۳م تلین په مناسبت د نوموړي یو شمېر آثار په ورېا ډول خپاره کړي. په دې آثارو کې (د جبر او اختیار ډیالکټیک)، (د ځانځانی ښامار- اژدهای خودی ٦ دفترونه)، (ناآشنا سندرې) او (سید جمال الدین و برخورد شرق و غرب) کتابونه شامل دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا اشنا سندرې

ددې آثارو د خپرولو اصلي موخه نوي ځوانانو ته د پوهاند مجروح د معرفۍ سربېره په روشنفکري ډګر کې د جګړې وړاندې افغانستان له روشنفکرانو سره د نوي روشنفکر نسل نښلول دي. سربېره پر دې د هېواد په اوسنیو حساسو شرایطو کې پر ټولو فرض ده چې ددې پراو ځانځاني ښاماران وپېژني. اوسمهال زموږ ټولنه د پوهاند ډاکټر سید بهاؤالدین مجروح آثارو ته تر بل هر وخت ډېره اړتیا لري.

په درنښت

مجروح فلسفي اکاډیمي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

شاعر او زمانه 8
د وطن مور 32
د کـونړ سینـد 46
پـــلار ته 50
دکونړ پر سیند تقریظ 51
لاروی 53
دریاب 54
لاروی 55
د لرغونو افسانو 58
قهرمان 58
د قیامت استازی 60
ازلي گناهگار 64
د خندا سیلاب 66
دریاب 69
دریـاب 74
جنتیان او دوزخیان 75
د عذاب پرښتې 78
یو داستان 80
نوي پیامبران 87
سرتور ملنگ 91

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه دریاب 96
د یوې افغانې مور (پیغام) 100
د ژوند کیسه 105
ګرانه زویه! 107
نا اشنا سیلاب 109
د کلي ژوند 112
جلاد خان ډاکو 114
"شینا" غوبه 116
خان زرین خان 117
نوروز آهنګر 118
تور طالب 119
محمد صادق ملا 120
سور ګل معلم 121
ابراهیم ملك 123
د زړه خبرې 127
د جهاد سندره 131
توره بلا 134
د بنګړو شرنګ 139
د زلفو زنځیر 140
ساقي 141
خوږې سندرې 142
شینکي خالونه 143

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا اشنا سندرې

شاعر او زمانه

شاعر:

هر ماښام هر مازيګر يم، د ګودر په لوري تللی،
نيمه شپه پټ، پټ ورغلی په پالنګ يې ورختلی،
هر سهار د بنګړو شرنګ يې زه له خوبه پاڅولی،
په تياره کې د چرګ بانګ يې بيا له غېږ نه يم شړلی،

❁❁❁

دا شينکی خال دمه جبين،
پيکی اوربل، سرکي لبان هم
دسرو پيزوان، هار لونګين
دزلفانو ښاماران هم

هم خرام، خرام راتللې تلل
ما تل ستايلي دي تل

په خزان او په بهار ما
تل د ګل زيړ رنګ ليدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلبلـــــــو چغهـــــــار مـــــــا
غـــــم مـاتـــــم د عشـــــق بلـــــلى

❁❁❁

د شـمعې پـه رڼـا کـې مـا ژړا ليـدلې ده
ستې پتنگ ايـرو کې مـا وفـا مـوندلې ده

❁❁❁

ننـــــگ نامـــــوس نجونـــــو ســـــتايلى
پـــــه پېغـــــور يـــــم شرمـــــولى
پـــــه مورچـــــو يـــــم خېژولـــــى
د مـــرگ لـــور تـــه يـــې استولـــى

❁❁❁

د ناشـنا سنـدرې ډکـې پيمانـې راواخلـه
پـــه ژړا مـــې ژړولـــې زمانـــه ده
پـه سلگـو، سلگـو لـه ځانه شـوم ستومانه
لټـوم اوس بـل جهـان بهـر لـه ځانـه

❁❁❁

ساقـــي راپاڅـــه! نـــوى جـام نـوي شراب غـــوارمه
بل شان خيال، بل شان سوال بل شان ځواب غوارمه
زوړ فصـل پرېـږده نـوى بـاب نـوى کتـاب غوارمـه
د نـــا اشـــنا لـــرې ملکونـــو افســـانې راواخـــله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نـــا اشنـــا ســـندرې ډکـــې پيمانـــې را واخلـــه

❁❁❁

زمانه:

اې شاعره ليونيه!
زما نوم دی زمانه
ماته وايي د عمرونو پيمانه
ځواني مې بې زواله
ښکلا مې بې مثاله
زه ساقي يم
خو ساقي د مرګ او ژوند زړو شرابو
خو هرچا ته په هر ځای او په هر وخت کې نااشنا دی
ځکه يو وارې څکل کيږي
د ژوندون سندره ډېره پخوانۍ ده
خو هر چاته په هر ځای او په هر وخت کې نوې ښکاري
ځکه يو وار ويل کيږي:
د ژوند او مرګ رښتيا سندرې
پخوانۍ که اوسنۍ وي
تل به نوې نااشناوي
تل به وي د عشق د سوز سندرې
راشه واوره افسانې د ژوند او مرګ څو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

جاویدانه ترانې دعشق او مینې....

(اور فیوس) (اوریدیسه)

داسې وایي په قدیم، قدیم یونان کې
ستا په شانې یو شاعر و لیونی
په نامه د (اورفیوس)
خوږ اواز یې د جذبو ساز و سرود و
په سندرو کې یې پټ د عشق پیغام
نر او ښځې، لوی واړه به غونډېدل پرې
د نغمو سحر و جادو یې
محوه کړی ټول جهان و
دهوامرغان غوږ د ده اواز ته
غرځنی، زمري، لیوان ورته ارام شول
باد به ودرېد
سر دونو ورته ځوړند
روان سیند، روان رودونه ډنډېدل
تېرې کاڼي نرمېدل

"اوریدیسه"

یوه پیغله نازنینه
په ښکلا بدرجماله

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسمان د ستورو ناوې
شوه مېينه په "اورفه"
عاشقان سره واده شول
خو د وصال شيبې وې لنډې
يوه ورځې "اوريديسه"
گرځيده د سويلو سره
په دښتونو، چمنونو
يو شپونكى يې له جماله ليونى شو
چې راگير كړي "اوريديسه"
ويلې: دا مرغۍ به ساتم
د خپل خوږ زړگي پنجره كې
"اوريديسه" وارخطا په منډه، منډه
تښتېدله په دښتو په غرو رغونو
يو تور مار و پروت كړۍ وړۍ په لار كې
(اوريديسې) پرې پښه كېښوه ناڅاپه
دا اغزى زهر مهلك و
"اوريديسه" له دنيا لاړه
"اورفيوس" په واويلا شو
په ژړا يې گريوان لوند كړ
د اسمان ځلانده ستورو نه يې گيله كړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارواګانو، خدایانو ته يې زاري کړه
اجازه يې د سفر غوښته د بلې دنيا خوا ته
چې پيدا کړي خپله ورکه "اوريديسه"
نو روان شو د تورتم جهان په لوري
دارواحو د امواتو قلمرو ته
"تناروس" دغار له خولې نه
ښکته لاړ د ځمکې تل ته
لومړی تېر شو د ارواحو داشباحو له هېواده
د تورتم د دنيا ستر واکمن "پلوتون" و
ستر واکمنه "پروز رپينه"
"اورفيوس" ورته حاضر شو په دربار کې
"اورفيوس" به دا سندرې
په زارۍ، زارۍ، يې داسې ورته عرض کړو
"اربابانو؟" اې دمرګ او د سپوږمۍ زمامدارانو(؟)
دامواتو داشباحو دارواحو بادارانو
ټول ژوي راروان اخر رارسي دې دنيا ته
هېڅ لاره کومه چاره بله نشته بلې خوا ته
زه نه ثروت، نه خزانې، نه کوم قدرت غواړمه
يم په نامه دعشق راغلی عدالت غواړمه
خپله دنيا د خپل ژوندون پټه معنی لټوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله میینه "اوریدیسه" دلربا لټوم
دژوند دنیا نه ډیر بې وخته بې له ما راغلی
دعشق او ژوند قانون مات شوی نیمه خوا راغلی
یو وارې "اوریدیسه" ژوندۍ را د عشق په پاس بیا
پخپل وخت به حاضر شو دې دربار ته لاس په لاس بیا
"اورفیوس" به دا سندرې
په خواږه او په غمجن اواز ویلې
دا نغمه دومره خوږه وه سحرامیزه
چې تورتم کې ارواګانو به پرې اوښکې تویولې
دوزخي دنیا ساکته شوه حیرانه

❁❁❁

"پروزرپینه"

د تورتم دنیا واکداره ستر واکمنه!
په ژړا شوه
ها بې ر حمه "پلوتون"
بادار دمرګ او ژوند
ستر ټولواك د جهنم هم زښت غمګین شو
"وریدیسه" یې احضار کړه
دارواحو له کتاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

"اوریدیسه" مار چیچلې
ګوډه، ګوډه رانږدې شوه
(اورفیوس) کړله حاصله اجازه د ستنېدو
دژوند دنیا ته
خو په یو شرط:
چې تر څو دمرګ او ژوند له سمندره پورې نه وځي
تر خپل شا به "اوریدیسه" ته نظر نه کړي
"اورفیوس" په مخ روان شو
"اوریدیسه" ورپسې
په تیاره تورتم دنیا کې
د چوپتیا په دهلیزو کې یې سفر کړو
د نااشنا سمندر غاړې ته ورو، ورو ورنږدې شول
دا هغه مرموز دریاب و
چې تیاره یې له رڼا جدا کوله، مرګ او ژوند یې یو له بله بېلولو
"اورفیوس" د خوشالۍ نه هر څه هېر کړل
شاته یې وکتل چې پوه شي
"اوریدیسه" پسې روانه ده که نه؟
"اوریدیسه" یې ولیدله
چې روانه ورپسې وه
اما یو د سترګو رپ و

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو دیدار و اخرین
یو د بل غېږ ته نږدې شول
غېږ کې تش خالي هوا وه
بیا غبار شو، بیا دمه شوه
د تورتم دنیا په لوري "اوریدیسه" بیا ستنه شوه
"اورفیوس" د دریاب ها خوا
د ژوندو په ساحل پرېووت
بیا ژړا بیا یې واویلا کړه
خو افسوس!
دا مواتو بیړۍ داسې جاله وان و
هم سنگدله هم بې رحمه
د بې رحمو په فرمان و
"اورفیوس" یې نږدې پرېښود کشتۍ ته
وړۍ،تږی گرځیده د سیند په غاړه
په شپو ورځو یې نه خوب و نه ارام
کاڼو، بوټو به ژړل د ده په حال
د مرغانو ځناورو زړونه خوړ شول
"اورفه" اوښکې تویولې
نغمې د عشق او مرگ به یې
په خوږ اواز ویلې، نه یې ځمکې نه اسمان ته اعتناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه دنجونو د ښکلا، د محبت ورسره پروا وه
شپه او ورځ د خپل عشق په غم کې ډوب
ښکلو پېغلو ورته دام د زلفو کېښود
خو "اورفه" د زړه مرغۍ نه شوه راګیره
پاس د خیال په اسمانو یې جګ پرواز کړو
اخر نجونه شوې "اورفه" ته په غضب
یوه ورځ شولې راغونډې
نیت یې وکړو
چې "اورفه" به ځوروو نور
چا ډبره، چا نېزه کړله ترلاسه
هره تېره یا نېزه چې د "اورفه" په لوري تلله:
د نغمې خواږه اواز به نرموله
"اورنیوس" د پښو خاورو ته لوېدله
نجونې ډېرې په غضب شوې
په دې نیت چې کړي اواز دنغمې ورك
نو په چیغو شور ماشور یې کړو لاس پورې
اخر ورسیده تېره خپل هدف ته
یوه نېزه هم د "اورفه" په وینو سره شوه
پیغلې ټولې له غضبه لیونۍ وې
د "اورفه" بدن یې ټول ټوټې ټوټې کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر یو غړی یې له بند بنده جدا کړو
سر یې پرې کړلو دریاب ته یې غوځار کړو
د دریاب ځپو په غېږ کې
د "اورفه" سور خاموش نه شو
نااشنا، نااشنا سندرې یې لا نورې هم ویلې
دسیند پورې هورې غاړو دا نغمې تکرار ولې
د ځنګلونو د سیندونو الهې ته امر وشو
چې راټول کړي د "اورفه" ټوټې بدن
"لیبترا" نومي مقام کې
دې ټوټو وکړو په خاورو کې ارام
داسې وایي:
د "اورفه" په خاورو باندې
یوه شنه ونه ده ولاړه
بې نیازه له بهار او له خزانه
یو بلبل پکې همیش جوړوي ځاله
شپه او ورځ وایي نغمې په هسکه غاړه
خلك وایي:
د دنیا په هېڅ هېواد کې
د بلبل داسې خوږې سندرې هېچا نه دي اورېدلي
"اورفه" لاړو "تاریوس" ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تورتم دنیا په غېږ کې

"اوریدیسې" سره یو ځای شو یو ځل بیا

❁❁❁

شاعر:

نااشنا کیسه دې وکړله دلبرې زمانې

دځه عجب پټه رازونه دې خبرې افسانې

عشق دمرگ په غېږ کې دژوندون معنی پیدا کړي

ژوند بې عشقه مرگ شي په بېلتون بقا فنا کړي

عشق د ژوند لویه معنی ده د شعور په تورو شپو کې

عشق د شپې فاني رویا ده د سهار په پلوشو کې

زه انسان په تا مین یم ستا د غېږې په ارمان یم

تل ژوندی په ارزو باندې زه دعمر جاویدان یم

تل د سترگو په رپ درومي له ماصنم تورتم، تورتم ته

سرگردان ورپسې ځم زه، د اوهامو جهنم ته

دا عالم خزان صحرا ده، ته بهار یې افسانه یې

ته شراب د ژوندانه یې

ته ساقي دمرگ او ژوند دمستې لارې زمانه یې

"اوریدیسه" جانانه یې

زمانه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې شاعره ليونيه!
ستا جنون کې هوښياري وينمه
په اسرار د عالم پوه يې
چې بېدار په نيمو شپو يې
عشق او مرگ سره ملگرى له ابده
عشق او مرگ سره دوستي هم دښمني کړې
عشق له مرگ سره مزلې اوږدې کړې
عشق له مرگ سره منگولې دي ورکړې...
راشه! واوره يوه بله افسانه
شنه لمن د هسکو غرونو
به وي تاليدلې ډېرې
په اوږدو وچو بودرو کې
به دې کړى وي گوزر
اورېدلى خو به تا وي
يو نااشنا غږ مکرر
که اواز دې په چا کړى په دې شان وي
راشه! راشه! زه يم دلته
نااشنا غږ به وي ځواب داسې درکړى
زه يم دلته! زه يم دلته! زه يم دلته!
دا نااشنا غږ د "انگى" دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ځواب دهر چا وايي

خو هېڅوك يې له داستانه خبر نه دي

❁❁❁

انگۍ:

وايي، وايي چې پخوا، پخوا يونان کې

يوه مشهوره الهه وه

ښکلې لور دهسکو غرونو

زيږېدلې په ځنگلو کې

روزل شوې شنو درو کې

مور يې نوم ورباندې کېښود "انگۍ"

په پالنگ د شنيلو به يې ارام کړو

د بهار ورږمې په شا باندې سپره به گرځيده ...

"انگۍ" سر تر پښو ښکلا وه، زيبايي وه

خو درلود يې يو لوی عيب يو بد صفت

خبر لوڅه وه بې شانه،

گړېدله به ډېره زياته

په خوله حاضر جوابه

وروستنۍ خبره تل کړله "انگۍ"

يوه ورځ د ورځ "ژونونو"

مقتدره رب النوعه چا خبر کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې میړه یې "ژوپیتر"
د ځمکو اسمانو خود مختاره زمامدار
چېرته پټ، پټ د ځنګلونو او چینو له الهو سره
کوي بوس وکنار
"ژونونه" شو حسوده
تروره ګرځېدله خپل مېړه یې لټولو
مخامخ شوه له انګۍ سره
"انګۍ" پیل کړو په خبرو
"ژونونه" دومره شوه په سوال ځواب مصروفه
چې الهو فرصت پیدا کړو
زر زر لاړې شولې پټې هره خوا
چې "ژونو" شوله خبره له احواله
نو له قهره یې "انګۍ" ته داسې وویل:
اې بې شرمې! خبر لوځې!
په دې ژبه دې چې زه وغولولم
پس له دې نه به نور هېڅ درپه کار نشي
بس یواځې به پرې وایې تش ځواب
همیشه به وروستنۍ خبره ستا وي
خو هېڅکله به اغاز د کلام نه کړې
یوه ورځې یو نااشنا ښکلی زلمی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــه نوم "نرگس"
د طبيعت داروا‌گانو نازنين زوی
راوتلی و په ښکار دغرو په لوري
لومړی ښکار يې په نصيب
د بې نصيبې "انگۍ" زړه شو
ليونۍ شوله له عشقه
پټه، پټه په نرگس پسې "انگۍ" شوله روانه
زړه يې ډك و د خوږو، خوږو خبرو
خو اغاز يې د کلام کولای نه شو
منتظره وه نرگس ته
چې لومړی يو څه بيان کړي
د "انگۍ" اواز تيار په ژبه پروت و
يوه ورځ نرگس يواځې گرځېدلو
نور ښکاري ياران ترې ورك وو په درو کې
داسې غږ کړ:
تاسې چېرته ياست؟ زه دلته يم، زه دلته!!
"انگۍ" زر ورته ځواب کړو چې:
زه دلته يم! زه دلته!
د "نرگس" حيرانوونکو سترگو
ها خوا دې خوا وکتل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هېڅوك يې نه ليدل
نو بيا يې غږ كړ:
راشه! راشه! دلته راشه!
"انګۍ" زر ورته ځواب كړو:
دلته راشه! دلته راشه!
"نرګس" بيا داسې ناره كړه:
ته ما ولې ځوروې، راځه چې سره يو ځاى شو؟!
"انګۍ" د زړه له كومي په اخلاص په محبت وويل داسې:
راځه چې سره يو ځاى شو! راځه چې سره يو ځاى شو!
په جلتۍ شوله نږدې د نرګس خواته
چې لاسونه كړي تر غاړې ورچاپېره
كبرجن نرګس زر شاته قدم كېښود
ورته يې وويل:
مرګ مې قبول دى، نه ژوندون مې ستا په غېږ كې
"انګۍ" ورته تكرار، تكرار ځواب كړو:
ژوندون مې ستا په غېږ كې! ژوندون مې ستا په غېږ كې!
نرګس ترېنه روان شو دورې، دورې
انګۍ له شرمه پټه په ځنګلو شوه
ښكلى جسم يې ورو ورو محوه شو دعشق له غمه
غوښې پلې يې په تدريج ويلې كېدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هډوکو يې ډبرې جوړيدې
خو يواځې باقي پاتې تر ابده يې اواز شو
په قديم عادت تراوسه ځواب وايي، چې څوك غږ کړي
اخري اخر خبره به هميشه کوي "انګۍ"

❁❁❁

شاعر:

کائناتو له ګنبده
منعکس د عشق اواز دی
ماورا له ښه او بده
يو نااشنا عجيبه ساز دی
يا زما له زړه ختلی کوم غږ پاس دی
را معلومه نه ده
دعالم په سمڅ کې ناست پټ پنهانه يې
"انګۍ" د زمانې:
منتظره زما غږ ته زړه پرېشانه يې

❁❁❁

زمانه:

اې شاعره ليونيه!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګۍ پرېږده پخپل حال
راشه واوره، چې په څه شان د نرګس کبر زوال شو

نرګس:

نرګس يواځې په "انګۍ" ستمګر نه و
جفا کاره و بې رحمه
ښکلې پېغلې يې ځورولې وې بې شماره
الهې يې دردېدلې وې له عشقه
يوه ورځ يوې پېغلې
چې عبث کوښښ کولو
دنرګس زړه د خپل ځان کړي
نو له ډېرې نااميدۍ نه يې دعا کړه:
اې نرګسه!
جفا کاره، ستمګره!
مبتلا دې له خدای غواړمه دعشق په درد او رنځ
يوه معشوقه بې پروا، بې رحمه، کبرجنه دې نصيب شه!
د انتقام الهې دا دعا قبوله کړله
پټه په ځنګله کې يوه چينه وه
د ائينې په شان رڼه وه
اوبه يې لکه اوښکې ځلېدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غاړې فرش په شنیلو وې
یوه ورځ په غرمه
نرگس تږی، ستومانه
له ښکاره شو راستون، گوزر یې په چینه شو
سر یې ټیټ کړلو اوبو ته
چې کړي تنده خپله ماته
یو ناڅاپه یې ولید خپل مخ
داوبو په ائینه کې
دنرگس شو دا گومان
چې کومه ښکلې د اوبو روح
په چینه کې ورښکاره شوه
خماري سترگو حیرانو
سپین جبین پیکی ولول
سرکۍ موسکۍ شونډانو غندل غاړې
د نرگس زړگی ویران کړو
لیونی شو
زړه یې بایلود په خپل ځان
نو، نږدې به شو اوبو ته
ورخواره یې کړه لاسونه
خو تصویر به ورکېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

محوه تار په تار کېده
او څو شيبې به وروسته دو باره راښکارېده
زارۍ ګانې به نرګس کولې داسې:
اې بې رحمې! جفا کارې! ستمګرې!
دا څه لوبې ته په ما کوې ظالمې؟
چې درته لاس کړم راته لاس کړې
چې درته خاندم راته خاندې
چې درته ګورم راته ګورې
خو چې درنږدې شمه خولګۍ وغواړم
نو رانه لرې ځې پټېږې ولې؟
زما ښايست د جهان نجونې کباب کړې هره خوا
زما ځوانۍ دالهو زړونه داغ کړي دي ډېر
ته ولې ماته اعتنا نه لرې؟
يوه اوښکه يې له سترګو نه راتوی شوه
په چينه کې ولوېدله
داوبو په ائينه کې يې تصوير کړو تار په تار
"نرګس" شو له فراقه اندېښمن
نو يې داسې هيله وکړه:
دلبرې نازنينې!
که خولګۍ نه راکوې مه راکوه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

که غېږ ته نه راځې، نو مه راځه هېڅ
خو پټېږه رانه مه
تش دیدار دې زما بس دی
اجازه راکړه چې تل دې تماشه وکړمه
"نرگس" هیر ځان او جهان کړو
بې خبر دلوړو تندو د چینې په غاړه کېناست
تماشا یې دخپل مخ کړه
زیړی رنګ یې زیاتېدلو
ښکلا یې کمېدله
ځواني یې کمېدله
په قدم، قدم د مرګ خواته روان شو
کله، کله به یې چېغه کړه له زړه نه:
ارمان، ارمان! افسوس، افسوس!
نو، "انګۍ" به دا د درد چیغه بیا تکرار وله:
ارمان! ارمان! افسوس! افسوس!
د مرګي دریاب کې ډوب شو اخر
د سیندونو الهو!
اروا‌ګانو داوبو
توی داوښکو بارانونه کړلو
د چینې غاړې ته لاړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنرگس کالبد يې هر خوا لټولو
چې پرې جوړ د عشق زيارت کړي
مگر لټه بې فايدې وه
دکالبد کوم اثر نه و
خو په هر ځای يې د چينې نه
راشين شوی نااشنا گل و
لکه سترگه وه حيرانه
تماشا يې دجهان کړه
په مخ کې زيړی رنگ
گير چاپېر ترې سپينې پاڼې
د دغه ښکلي ځوان د غمجنې خاطرې په يادگار،
په دې گل باندې نوم کېښود شو: "نرگس"

❁❁❁

شاعر:

لاروی دنيمې شپې يم
لرې، لرې مزلونه کړم بې ځايه
بې خبره ورپسې يم
نه پيدا کوم دمه ځای ښکاري له ورايه
ستا کمال زما جمال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېين شوی یم پخپله په خپل ځان
لنډه لار دلته وصال دی
دحیوان چینه ده زړه دهر انسان
د نرگس سترگې حیرانې
سرگردانې په سراب د ائینه کې
امیدونه، ارزوگانې
قطرې اوښکې دي د دهر په چینه کې

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن مور

د کوچني اختر په مناسبت
دمیزان ۲ مه ۱۳۵۵ کال، کابل

زمانه شوله اخره
عجیبه خبرې اورم
د وطن مور ته یو چا داسې وویلې:
لاروی:
اې دوطن مورې!
په ما گرانې په زړه پورې!
زار قربان دې له میرو شه
دسپېرو شړو دښتو شه!
خو لعنت دې په بچو شه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې دوطن مورې په ما گرانې!!

نن اختر دی، بختور دی

دا کمیس دې پرون تور و

نن هم تور دی

خړ پرتوگ دې خیرې، خیرې

نوی نه شو،

خو! اختر دې مبارك شه

گرانې مورې!

❁❁❁

اې دوطن مورې!

ښه دی، ښه دی

چې پرتوگ دې خړ بخن دی

خېرې، خېرې

د هېچا نه پکارېږي

نه خرخېږي

ځکه ستا بچي ډېر زښته نارینه دي

خرڅوي د مور پرتوگ هم

❁❁❁

اې د وطن مورې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا بچی څنګه، بچی دي؟
انسان نه دی
دی پخپله هم هېڅکله،
ځان ته نه وايي "انسان" يم
کله وايي "زه مرغه يم"
بيا پيښې کړي دمرغانو
کله وايي "ځناور" يم
په څلورو شي روان بيا

❁❁❁

اې د وطن مورې!
ستا بچی خو انسان نه دی
راته ووايه خپل راز اوس
تا راوړی دی له کومه؟
له کوم اصله، له کوم ذاته، له کوم نسله؟؟

❁❁❁

اې د وطن مورې!
راته ووايه خپل راز اوس
ته چې پېغله ښايسته وې
څه پسات درباندې وشو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دانګړ تر شا بېديا کې
ستا کوم غل د لارې مل شو؟
يا د شپې په تروږمۍ کې
څه بلا وه؟
په پالنګ دروختله

❁ ❁ ❁

ستا بچی وايي:
"ځناور يم" خو باچا د ځناورو
زه يم زمری په دې نړۍ تر ما اتل نشته،
بل په کابل نشته، بل په زابل نشته،
په رښتيا چې ځناور دی
خو باچا د ځناورو
بې کسانو، بې وزلانو ته شين پړانګ دی
غوښې خوري د کونډو رنډو يتيمانو
ماتوي ورور او تربور خپل
چې زور زيات وربانديې بر شي
نو ګيدړ شي
چل وتې کړي
ځغلوي د کور چرګان بيا

❁ ❁ ❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا عجيبه ځناور دی
ځکه هېڅ ځناور داسې کانې نه کا
چې قوي وي خپل خپلوان خوري
خپل همنوعي ناتوان خوري
بيا چې زور ورباندې بر شي
څوړ غوړونه لکه خر شي
ملا يې ماته،
ظلم او زور ته تسلمېږي
استبداد ته غاړه زر ږدي
هم د ده له برکته
استبداد راپيدا کېږي
ساتل کېږي
هم بېداره، وفاداره
د قدرت درگاه ساتينه
د زړو جامو خاوند ته غاپي لاپي
❁❁❁

اې دوطن مورې!
راته ووايه خپل راز اوس!

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسانان خو داسې نه وي

❁❁❁

کله وايي:
زه مارغه يم
جګ پروازی، لوړ همتی
ډر نيکه زما عقاب د اريانا دی

❁❁❁

اې دوطن مورې!
خدای ته وګوره کيسه دې راته وکه!
چې مارغه ته څنګ واده شوې؟
څه در وشو؟
انسانان خو داسې نه کړي
هګۍ نشي اچولای

❁❁❁

خو دا څرنګه عقاب دی؟
بې غيرته؟
چې شاهين پرې رابنکاره شي
له اوچته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سر کوزی
د وښو لاندې پټېږي
سر په خاورو کې دننه
لکۍ پورته
دی عقاب نه دی، تپوس دی
لټوي په ډېرانونو کې مردارې
گنده يې کړې شوديارې

❁❁❁

اې دوطن مورې!
په ما گرانې په زړه پورې!
دا بچی که ستا بچی وي
تف لعنت دې په دا هسې زيږېدو شه

❁❁❁

مور:
لارويه، زما زويه!
ځواني مرگ شې
گډې وډې نورې بس کړه!
تپوسونه رانه مه کړه!
پيغله مسته بې خبره د دنيا وم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هوا به گرځېدمه
ترڅو ناڅاپه لينگي مې په هوا شول
خبر نشوم څه راوشو...
اې زما نا اهله زويه!
څه تپوس کړې؟
دا زړې خبرې ولې يادوې ته؟
په پرهار باندې مې مالگې دوړوې ته
تېر وختونه خو تير شوي
اوس مابنام دی
شپه نږدې ده
تيرې شوې زمانې څه پکارېږي؟
دا نن شپه راته بلا ده
د سبا ورځې ډارېږم

❁ ❁ ❁

په ما هر پسات چې کېږي
د شپې کېږي
وهل کېږم، تړل کېږم
په تورتم کې
چې سبا شي بيا خبر شم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې بچو، خپلو بچو یمه تړلې
یوه بل نوي میړه ته یې واده کړې
یو تربور یې دی شړلی
بل تربور ته یې ورکړې
په دې شانې خرڅوي ما
په ظالمو، مستبدو، زورورو
په بار، بارې ودوي ما
عمر تېر شو،
ناوېتوب مې نه ختمېږي
دا چې ته ورته تاریخ وای
څه بیان کړې؟
داسې وایې:
(یوه ناوې وه چې سل کرت واده شوه)
هغه زه یم،

❁ ❁ ❁

اوس نو وایه!
چې په زور ظلم واده شي
څو، څو واره
په جبري نکاح پالنگ ته راښکل کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رڼا ورځ سره ډولۍ کې راوړل کېږي
بیا چې شپه شي توره شپه شي
په زوړ کټ کې تړل کېږي
وهل کېږي،
چې تا ولې بکارت نه دی ساتلی؟
اوس نو وایه!
د دې هسې مور اولاد به څه اولاد وي؟
زما لږ غوندې امید و
دا بچی به خدای رالوی کړي
سړیتوب به له چا زده کړي
دروند نظر به راته وکړي
ظالمان به رانه وشړي هر خواته
په خپل منځ کې به سره کېني
د انصاف او عدالت تړی به کېږدي
خو لا اوس هم
دوی بچي دي سړي نه شول
مور یې یوه: بېل بېل پلرونه
یو له بل سره دښمني کړي، تربګني کړي
دوی پخپله راولاړ شي
یو مېړه راته پیدا کړي زورور

(c) ketabton.com: The Digital Library

واك اختيار په لاس کې ورکړي
بيا ژړا کړي واويلا کړي
ماته ناست وي
راته وايي:
چې دا پلار مو پلندر دی
په موږ ظلم او ناروا کړي
لارويه، زما زويه!
ښه په ياد مې هغه شپه ده
زه بېده وم
ناڅاپي په ما خورې شولې منګولې
څو له ځانه خبرېدمه
لاس او پښې مې وې تړلې
خوله مې بنده،
د قرنونو تجربه تکرارېدله
شومه غلې
ماوې وکړئ بچو وکړئ ، هر څه وکړئ!
لږ لږ، ورو ورو،
چې سبا سهار رڼا شوه
نو کتل مې
يو مېړه په کور کې ناست و

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدهیبتی

بد اشنا د تېر کلونو

دا خو هغه لیونی زما سردار و

چې له خدایه مرور و ، تل بندګانو ته په قار و

یوه شیبه یې ماته شا کړه مرور شو

لاړو کېناست چېرته غلی

په کلو، کلونو وروسته اوس و بیا یو ځل راغلی

زړه مې ووې: څه خبر یې، دغه زوړ اشنا چې بیا پټ پټ راغلی

کوم افت، کوم مصیبت یې دی لکۍ پورې تړلی

خو، بچو بد ذاتو ووې:

دا سړی نوی سړی دی

هغه نه دی

زمانه ده نوې شوې

پخوانۍ زمانې لاړې

بیا به هېڅکله را نشي

تېر وختونه، زور ظلمونه

نوی باب، نوی کتاب دی

نوی ژوند دی،

انقلاب دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سبا دنيا رڼا ده
تروږمۍ به نوره نه وي
❁❁❁

خو چې شپه شوله تورتم شو
بيا هم هغه ټکول وو راښکول وو
د قرنونو تجربه تکرارېدله
شومه غلې
څه موده لاتېره نه وه
چې زما بچي بد ذاتي
راته راغلل
په ژړا په واويلا شول
چې دا نوی پلار تر نورو هم ظالم دی
هم وهل، هم ټکول کړي
هم وژل کړي
***
اې زما کمبخته زويه! لارويه!
دا زړې خبرې ولې يادوې ته
په پرهار باندې مې مالګې دوړوې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تېر وخت رایادول څه پکارېږي؟

دا نن شپه راته بلا ده

له سبا ورځې ډارېږم

چې به کله ما ترې ځوك

(c) ketabton.com: The Digital Library

یچ مــوجی از کنـاراین محـیط اگـاه نیســت
من زخـود بیـرون روم تا ساحلـی پیــدا کـنم
"بېدل"

د کـونړ سینـد

اې زما د زړه دریابه!...

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوټ:

دا منظومه د ازاد شعر په بڼه په کال ۱۳۵۵ دعقرب په ۲۱ مه، د جمعې د ورځې په ۱۲ بجو د پشد جالې په غاړه شروع شوه. زه هلته د استاد"حبیبي" په ملګرتیا له یوه رسمي هیئت سره تللی وم او د سید جمال الدین افغاني د زیږېدو د ځای پوښتنې مو کولې.

استاد حبیبي له هئیت سره پشد ته پورې ووت او په زیارتونو ګرځیده او دعا یې کوله چې که خدای(ج) د هغو زیارتونو له برکته ورته د سید او هغه د پلار د زیږېدو او استوګنې ځای ور وښایي، مګر څرنګه چې ما د کونړ سیدان پېژندل، د هغوی د پلرونو او نیکونو له کراماتو څخه خبروم او ښه پوهېدم چې هغوی به د استاد حبیبي دعا هیڅ قبوله نه کړي، نو ځکه په زیارتونو پسې لاړ نه شوم.

د جالې په غاړه دهغوی په انتظار کښېناستم او د کونړ سیند په تماشه شوم.

رښتیا هم د کونړ زیارتونو استاد حبیبي ته هېڅ ځواب ونه وایه، مګر د کونړ سیند زما سره خبرې وکړې او له هغو خبرو څخه دا منظومه جوړه شوه، بیا دا د ازاد شعر منظومه ښاغلي بینوا ته اهدا شوه، بیا یو کال وروسته په جلال اباد کې د د لوې میاشت وه، د پلار په اشاره او توصیه دغه اوږده منظومه څه لنډه شوه او په دوه سوه اته اویا بیتو کې یې دمثنوي بڼه پیدا کړه.

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

"دکونړ سیند" د ازاد شعر بڼه

داسې وه:
بینوا ته اهدا

❁ ❁ ❁

که دې راکړه شرابونه دریابونه
په کاسو د اسمانونو
په سرو وینو د شفق رنګ
که نشه شوم، لیونی شوم
نو کیسه به درته وکړمه ستا خپله، زما خپله

❁ ❁ ❁

ته با درده بینوا یې
د پښتو ژبې باچا یې
خدای دې ډوب کړه
ستا سندره مې په غوږ کې انګازه کړي
ښه سندره د ځوانۍ ده
ښه پیغام د زلمیتوب دی
تاویلې: "غلی غلی انقلاب دی، بدلوي د زمانې رنګ"

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا رازونه، دا خيالونه
څاڅکي، څاڅکي تويېدل د زړه پياله کې
بيا پياله شوله لبرېزه
بيا درياب شو
دا زما د زړه درياب شو
در روان شو...
خدای دې ډوب که

❁ ❁ ❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــلار ته

(دوهمه بڼه)

۱- پـلاره! تـــاوې: "ستـــا اشعـــار ډك لـــه پيغامـــه
خـــوازاد دي، تڼـــگ ټكـــور دې بـــې مقامـــه
۲- لـږ يـې پـوخ كـړه، لـږ يـې وزن كـړه تمـامه
نـــو بـــه هلـــه ستـــا خبـــره نـــه وي خامـــه))

✵✵✵

۳- نـو د (زړه درياب)) مـې بيـا منبـع تـه ستون كـړو
خپـل داستـــان مـــې لـــر و بـــر دلتـــه مـوزون كـړو
۴- بيـــا يـــې واوره لـــه اغـــازه تـــر انجامـــه
در تـــه ښـــكاري اوس تمـــام كـــه نـــا تمامـــه؟

جلال اباد، د دلوې دوولسمه
كال (۱۳۵٦)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکونړ پر سیند تقریظ

د پلار جوابيه پيغام

گـــرت آيـــد يکـــی جـــويی روان پيـــش
مـــــدد بخشـــــش زاب ديــــده خــــويش

❁❁❁

چې دخـولې هـم د بابا جـي وځـي اواز دی
نـــوم ديـــو وينـــا خبـــرې، د بـــل ســـاز دی

دوينـــا مطلـــب: خبـــر، هـــدف، پيغـــام دی
موسيقـــي واړه آهنـــگ تـــال او مقـــام دی

چې يـو ځـای سره هـم وزن هـم پيـام شـي،
شعر يې نوم شي چـې مـوزن د چـا کـلام شـي

هـــر پيـــام خـــو پـــه مثـــال وي د شرابـــو
او وينـــا وي لکـــه جـــام د مـــــی نابـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــې شراب يـــې وي رنـــه پيـــاله خيـرنـــه
د ســاقي بــه يــې ځــوك ونــه كــړي ستـاينـــه

كــه دې مـــی وي ډېــر رنـــه نشـــه يـــې ډېـــره
خـــو د لـوښـــي صفـايـــي دې نـه كـــړې هيـــره

وسيـــله غـايـــه بېـــل نـــه دي يـــو تـــر بلـــه
واســـطه لا ځــــوك پيـــام ګنـــي پخپـلـــه

ستا خـو دا شـراب ډېـر ښه دي هـم يـې جام ښـه
هــــم وينـــا دې ده مـوزونـــه هـــم پيـــام ښـــه

سيد شمس الدين " مجروح"
جلال اباد
دلو- ۱۸مه ۱۳۵٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاروی

۵- دکـــونړ ازاده سیـــنده! مســـت خـــراب یـــې
ناپایـــاب لکـــه زمـــا دزړه دریـــاب یـــې

٦- نه دمــه کــړې، نــه دریــږې، نــه ارام کــړې
نه دې شاته، نــه دې خـواتــه نظـر پـام کــړې

۷- هـــی بهیــږې شـــور ماشـــور کـــړې تـــر ابـده
مـــا ورا ددې دنیـــا لـــه بنـــه او بـــده

۸- هـــی روان یـــې درومـــې درومـې تـــل ترتلـه
ابـــدې سنـــدره وایـــې خـــوږه خپـــله

(c) ketabton.com: The Digital Library

درياب

۹- زه راځمـــه د پاميـــر لـــه هســـك ســـواده
د پـريانــــــو، د ديـوانــــــو لــــــه هيــــــواده

۱۰- دغــه ســيمه زمــا سيمـــه لـــه مـــا ښـــاده
دا دنيـــــا زمــــا دنيـــــا، پـــــه مـــــا ابــــاده

۱۱- دا ستـا نـونـه دمـرگ ژونـد راسـره روان دي
هـــم دنـــن، هـــم دپـــرون، دهـــر زمـــان دي

۱۲- زه يـــې وړمـــه تـــل ترتلـــه پـــه دا لـــوري
سمنـــــدر كـــــې ډوبـومـــــه هلتـــــه دورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاروی

۱۳- اې زمـــــا د زړه دریابـــــه نـــــا ارامـــــه!
دابـــد پـــه لـــوري درومـــې بـــې انجامـــه

۱۴- هـــی روان یـې تـه خپـې، خپـې داســتان یـــې
هـــم دنـــن، هـــم دپـــرون د هـــر زمـــان یـــې

۱۵- ســتا ســاحل کــې کــړې مـا ډېـرې خاپـــوړې
کلاگـــی د شـــگو مـــا کـــړې ډېـــرې جـــوړې

۱۶- ســتا پــه غــاړه مــا وهلــي ډېــر دانگـونــه
مــا پــه خــوب همـیش لیـدلي ســتا موجــونه

۱۷- ســـتا بهـیر تـــه مـــا کتلـــي پـــه وار وارې
ســـتا گـــودر ځـــای د دیـــدار و د دلـــداری

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸- څــه مــوده وم ســتا نــه لــرې پرېوتلــی
طالبـــــی پســــې وم دورې، دورې تللـــــی

۱۹- د ســیندونو، دریابونـــو پـــورې غـــاړه
مـــا ملکونـــه، هېوادونـــه ولیـــد واړه

۲۰- شاګـــردي مـــې ډېـــره وکـــړه دپوهانـــو
د فــــرنګ د استادانــــو، عالمانــــو

۲۱- اوس لـه ډېرې مـودې وروسـته خپل دیار تـه
یـم راغـلی سـتا سـاحـل تـه، سـتا دیـدار تـه

۲۲- خوګومان مې هر ګز نه شي چې بـه تېرې
دا مـــودې، مـــودې کلـــونه دومـــره ډېـــرې

۲۳- ځکـه سـتا جهـان ثابـت، هـر څـه ثابـت دي
ځنګل،غـــرونه هـم پـه هغـه شـان سـاکت دي

۲۴- تـه هـم هاغـه شـان روان یـې پـه بـې لارې
کلـه کـوږ ځـې، کلـه سـم، کلـه پـه قـار یـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵- کله چوپ شې غلی غلی خپل ځان خپور کړې
کلـــه کــاږ بانــدې ورخيـــژې شورماشـــور کـــړې

۲٦- دایمــــي سنـــــدره وایــــې پـــروا نــــه کـــړې
که څوك غوږ ږدي که يې نه ږدي سودا نه کـړې

۲۷- هـــر طـــرف تـه يــې روان بـې التفــا تـــه
نــــه نظـــــر کــــوې وخــــواته، نــــه دې شاتـــه

۲۸- هـی روان يـې درومــې، درومــې تـل ترتلــه
ابــــدي سنـــــدره وایـــــې خــــــوږه خپـــــله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لرغونو افسانو
قهرمان

۲۹- هلتـــه وړانـدې سـتا تـر خنگـه یـو بزگـر دی
پخـــوانی زړې جـــامې پــټکی پـــه سر دی

۳۰- هـــم ترمخـــه یـــې قـــدم، قـــدم روان دي
پخـوانـــــي زاړه،زاړه ډنگـــــر غـوایـــــان دي

۳۱- پـه څـادر یـــې مـــلا تړلــې گـــرځېده کـا
دپټکـــي شمـــله یـــې شـــاته رپېـــده کـــا

۳۲- پخوا ځغاست دی خپل پټي کې په ماله سپور
اوس هـم گـرځي، دا یـې ژونـد دی دا یــې زور

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۳- کـــه لرغـــونی قهـــرمان دافســـانودی
مـــرگ یـــې نشتـــه پرښـــته د اسمانـــو دی

۳۴- داسـمان پــه شنــو دښــتو کــې ځغلــوي تــل
عـــراده د لمـــر ځـــلانده چـــلوي تـــل

۳۵- دا جهان چــې ابـدي دی حـال ویجـاړ کلـك
داد غـــوایو پـــه ښکـــرو دی ولاړ کلـــك

۳٦- دی ثابـت، عـالم ثابـت هــر څـه ثابـت دي
دی ساکت، جهان سـاکت هر څـه سـاکت دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قيامت استازى

۳۷- هلتــه پــورې غــاړه پــروت و يــو لــوى كلــى
اوس هــم پـروت دى پـه شـنو ونــو كــې پـټ غـلى

۳۸- هــم تــر شــا يـــې هديـــره وه شـــړ ډاگـونـــه
اوس هـــم هغـــه هـــديره شـــته هغـــه غـرونـــه

۳۹- دازل بانگــــي لگيـــا هلتــــه اذان كـــــړي
ابـــدي ناشـــنا پيغام،اشـــنا بيـــان كـــــړي

۴۰- ســـپوغپلې اوس هـــم غاپـــي تـــر ابـــده
مـــاورا د مـــرگ او ژونـــد لـــه بنـــه او بـــده

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۱- پـورې غـاړه سپین جــومات لـوی چنـاران دي
هلتــه ناســت د کلـــي خلـــك چــوپ حیـــران دي

۴۲- یـــو مـــلا هلتـــــه ولاړ دی هیبــــت ناکـــــه
ســـپینه پگـــــه، اوږده ږیـــــره، جامــــه پاکـــــه

۴۳- ننــدارې د بــل جهـــان خلکـــو تــه ښـــایي
دا استـــــازی د قیـــــامت ټولـــــو تـــه وایـــــي

۴۴- د دنیـا زحمـت تـرې سـپك دی لـه حبابـه
کـــه خبـــر شـــي دخپـــل قبـــر لـــه عذابـــه

۴۵- ســـتا دپـــاره لمبـــه شـــوي دي اورونـــــه
سوران‍ـــــــگار، سرې سکروټـــــــې تنـــــــورونه

۴۶- لړمـــان یـــې ملکـــان دي حـاکمـــان دي
نورمـــــاران پهــــره داران تحصـــیلداران دي

۴۷- لار دې نشــته بلــه چــاره هـــېڅ نــه مــومې
گـــوره نـــن دی کـــه سبـــا تـــه بـــه وردرومـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۸- دا دنیـــا فانـــــي سرای دی ورتـــه شـــاکړه
دا ژونــدون نــن او سبـــا دی ځـــان فنـــا کـــړه

۴۹- دا ژوند هېڅ، عزت يې هېڅ مال او دولـت هـېڅ
زحمـت هېڅ، محنت يې هېڅ، زيـان او ذلـت هـېڅ
۵۰- وخـــت اخـــره زمـــانه قيـــامت نـــږدې دی
د محشـــــر د گيـــرو دار ســـــاعت نـــږدې دی

۵۱- د دنيـا مــال پايښــت نــه لـــري هېچــا تـــه
گـــوره ونـــه کـــړې اميـــد نـــن او ســبا تـــه

۵۲- دا خـــبرې پـــه پېـــړو پېـــړو قرنونــــو
خلـــك اوري چـــوپ د زړونـــو پـــه غـــوږونو

۵۳- پـــرون ناســـت و دا کيســـه يـــې اورېدلـــه
نـن هـم ناست دی هــم بـه ناســت وي تــل ترتله

۵۴- زه هـــم وايـــم دغـــه زوړ داســـتان رښـتيا دی
ځکـــه دغـــه کـــوم جهـــان چـــې د مـــلا دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۵- دا دنیـــا چـــې دحاکـــم ده د ســـــردار ده
د بـــــادار ده، د ســــــرکار، د فرمــــــاندار ده

۵٦- دا دنیـــا کنـــډو، کنـــډو اخـــــر ورانېـــــږي
بــل جهــان د بــل انســـان بـــه تـــرې جــوړېږي

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازلي گناهگار

۵۷- هلته دورې پاس په پوله يو ځوان ښکاري
کوتوالي ورسره په لارې روان ښکاري

۵۸- په وهلو، ټکولو، ټېل وهلو
سينده! ستا تر ځنگ و روان په لاره تللو

۵۹- دی پرون هم ځغلېده نن هم ځغلېږي
دی پرون وهل کېده، نن وهل کېږي

۶۰- ستا جهان ثابت جهان دی بې تغيره
بې انصافه، بې وجدانه، بې ضميره

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦١- گناهگـــار تـــل گناهگـــار وي تـــر قيامتـــه
د عـــــذاب ملكــــه تـــل پــــرې مسلطــــه

٦٢- كلـــه اورم ځينـــې خلـــك بيـــا دروغ واى
چـــې دنيـــا پـــه يـــو حـــال نـــه ده اونـــه پـــاى

٦٣- مظلومـــان را پـــه قـــاريږي انقـــلاب كـــړي
د ظالمـــو، مستـــبدو ســـره حســـاب كـــړي

٦٤- دا ټول دروغ دي دا خطا ده ټـول هـزيان دي
ستا جهـان بـل شـان جهـان ثابـت جهـان دى

٦٥- تل ثابت دي، تـل سـاكن دي پـه يـو حـال دي
بـــې تغييـــره، بـــې تبـديلـــه، بـــې زوال دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خندا سیلاب

۶۶- دپـرون پــه شـان دا اوس هــم ســتا پـه غــاړه
د هیـــواد کـوچنیــــان لـوبیـــږي همــــه واړه

۶۷- پــه پستـــو بخملـــي شگـــو کـــړي دانگـونـــه
دمرغـــــو پـــــه شـــــان وهـــــي وزر ځـانگـونـــــه

۶۸- یـــوه وړه جینـــۍ ســـا نیـولـــې بیـــر ســـرې
ســـور کمـیس، ځبـــرې گـــریوان سترگې چغـــرې

۶۹- خانـدي خانــدي پــه مــوړه بانـــدې دپـاســه
پــــه ځـــان شگــــې بـــادوي پـــه دواړه لاســـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۰- ځواب نه وايي چې هر څو ترې نه سوال کړم
خـاندي، خـاندي چـې پوښتنـه د احـوال کـړم

۷۱- دا خنـدا نــه ده تـوپـان دی کــه سیـلاب دی
لــــوی محشـــر دی، زلـزلــــه ده انقــــلاب دی

۷۲- پـاس اسمــان کــې مــوکل ملـك حیـران دی
هلتــه ناسـت دی پــټ د ځــان ســره گــویان دی

۷۳- مــا خـــو دلتــه خنـدا نــه وه پیــدا کــړې
داد کـومـــــــه ده راغــــــلې چـــــا راوړې؟؟

۷۴- اې وړې جیــنۍ تــه څــرنگ یـــې خنـدانــه
پــه رښــتیا چـــې تــه وړه یـــې تــه نـادانــه

۷۵- ولـې؟ خــاندې اې دلبـرې بس کــه بس کــه!
خـدای تــه گــوره د زړه سـرې بس کــه بس کــه!

۷٦- خبــر نــه یــې ســتا وطــن دی دغــم ځـالــه
یــو قهــار حــاکم همیـــش پــرې ناســت برحـالــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۷- دا ستـــا ملـــك دغضـــب ملـــك دی پرېشـــانه
ســـتا د ملـــك خـــاوند قـارندوكـــی دی بېشـانـــه

۷۸- اې زمـــــا د زړه دریابــــــه دا سیـــــــلاب دی
دا خنـــــدا نـــــه ده تـــــوپان دی انقـــــلاب دی

۷۹- زه لاهـــو شـــوم ستـــا څپـــې شـوې پـه ماتېـــرې
افســـــانې د سیـــــاست شـــــوې رانــــه هېــــرې

۸۰- دا خنـــــدا عجیـــــبه رازدی تفسیــــــر غـــــواړي
دا خنـــدا پرېشـــان خـــوب دی تعبیــــر غـــواړي

❁ ❁ ❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

درياب

۸۱- زه راځمـــه د پاميـــر لــه هســـك ســـواده
دپريانـــــو دديوانـــــو لــــــه هېـــــواده

۸۲- داستانـــونه دمـــرگ ژونـــد راســـره روان دي
هـــم د نـــن، هـــم د پـــرون، د هـــر زمـــان دي

۸۳- زه يـــې ورمـــه تـــل ترتلـــه پـــه دا لـــوري
سمنـــــدر كـــــې ډوبومـــــه هلتـــــه دورې

۸۴- دا خندا خـوب او خيـال نـه دی حقيقـت دی
دا خنـــدا ســـاده پيغـــام د طبيعـــت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸۵- دا چــې تــه زمــا بهيــر کــې دوام وينــې
دې جهــان کــې ابــدي شــان قــوام وينــې

۸٦- دغـه خــوب دې تعبيــر غــواړي دز ړه ســره
دغــــه خيــال دې افسانـــه ده ســرا ســـره

۸۷- زه يـــې وړمـــه تـــل ترتلـــه پـــه دا لـــوري
سمنـــــدر کــــې ډوبومــــــه هلتـــــه دورې

۸۸- دا خنـــدا زمـــا خنـــدا پـــر مـــا خنـــدا ده
مسخـــــره ستـــا دخـويونـــــو پـــه دنيـــا ده

۸۹- دا خنـــدا ده بـس يواځـــې يـــوه خنـــدا ده
د جهـــان او د ژونـــدون همـــدا مانـــا ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاروی

۹۰- اې زمـــا د زړه دریابـــه راتـــه وایـــه
ستا په غاړه یـو انسـان پـروت دی بې ځایـه

۹۱- پـه دې سیمـه کـې میشته لـه ډېره وختـه
پـه تـن لـوخ پـه ګېـډه وږی تـل بدبختـه

۹۲- پـــه دې وږې تشـــه ګېـــډه ناتـوانـــه
بـښـخ ویـــده دی کـــړي خـــوبونه پرېشـــانه

۹۳- دا انسان څه شان انسان څه یې راحـت دی
دا خـوبـــونه تعبیرغـــواړي لـــوی زحمـــت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹۴- مـــا ملکونـــه هېوادونـــه دړېـــر لیـدلـــي
هنگامـــــې دانقـــــلاب مـــــې اورېدلــــي

۹۵- هلتــه دورې چـــې دنیـــا بیـــا رڼـا کېــږي
ا، چـــې لمـــر ځـــي سمنـــدر کـــې پنـاه کېــږي

۹٦- هلتــه شـور دی غلغلــې دي کـوم توپـان دی
یـــو جـاکـــړ تـــرې هیبـــت ناکـــه را روان دی

۹۷- دا توپـان شي لـوی لـوی غـــرونه لـړزولای
شي سینــــــدونه، دریـابـونــــــه وچـــــولای

۹۸- هم داور په شـان لمبــې کـوي سیځـل کـړي
هـــم گـــرداب دی ښکتـــه، ښـکته ډوبـول کـړي

۹۹- راروان دغــه ســېلاب دی پـــه دې لـــوري
غـرهـــــار یـــې همــــدا اوس اورم لــــه دورې

۱۰۰- دا انسان چې دلته پـروت دی ستا پـه غـاړه
خبــــر نــــه دی لــــه ســـیلابه کـــور ویجـــاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰۱- ځـم ورځم ورته به غږ کړم چې بېـدا ر شي
دعـــالم لــه تېـــټ او پاســـه خبـــر دار شـــي

۱۰۲- یـا بـه دی اخـر خـبر شي لـه خپــل ځــانه
یـا بــه مــا هــم ځــان سره ورك کـړي لـه جهانـه

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

درياب

۱۰۳- ويل کېږي که ترخې، ترخې خبرې
يا خبرې وي خوږې لکه شکرې

۱۰۴- خو بيا هم خوشې خبرې دي خبرې
افسانې خوشې کيسې دي او منترې

۱۰۵- انقلاب نه هم کيسه داستان جوړېږي
مخلوقات په دې کيسو باندې بدلېږي

۱۰٦- که د بل جهان ماران او لړمان دي
روزل شوي په نهادکې دانسان دي

۱۰۷- لا شعور له تروږمو راپورته کېږي
داستانونه افسانې ترېنه جوړېږي

۱۰۸- زه يې راوړم دهسکو غرو له رمز اباده
د پريانو د ديوانو له هېواده

۱۰۹- بيا يې وړمه تل ترتله په دا لوري
سمندر کې ډوبومه هلته دورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنتیان او دوزخیان

۱۱۰- دې هېـــواد زوړ دورانـونـــه ډېـر لیـدلـــي
داستانونـــــه یـــــې بېشمـــــاره اورېدلـــــي

۱۱۱- لـــه لښکـــي نـــه عجیبـــه خلـــك راغلـــي
پـــه دې غـــاړه خپـــاره شـــوي پورتـــه تللـــي

۱۱۲- دوی راوړل رسالتـونــــــه درمنـدونــــــه
پـــه ښـاخـــو ښـاخـــو شېـــندل دوی پیغامـــونه

۱۱۳- پـــه درو، پـــه سـردرو، بانـډو دېـرو كـــې
هـــم پـــه غـــرو رغـــو، پـــه كلیـــو هـــدېرو كـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱۴- پيغامـونه مفـت وړيـا ويشـل کېـدل تـل
خـو کنـدوان بـه هـم د خلکـو تشېـدل تـل

۱۱۵- ددې سـتـرو پيغـامو ډګـر تـه تللـي
ډېـر چرګانـو خپـل سرونـه دي بايللـي

۱۱٦- ډېر غـوايانـو خپـل ځـانونه قتـلان کـړي
ډېـر پسـونو خپلـې غـوښـې قـربان کـړي

۱۱۷- سپيـن ځـادري اوړد ږيـري ملايـان وو
دا غـټ خيټـي او غـټ پګـي جنتيـان وو

۱۱۸- هـم پـی مخـي طالبـان لکـه غلمـان وو
ډلـې ډلـې بـه پـه دوی پسـې روان وو

۱۱۹- وعظ نصيحت امـر معـروف و پـه کمبختـو
ګمـراهـان بـه سمېـدل پـه سمـو لښتـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۰- بیـا بـه لـویې لـویې ډلـې وې د چڼـو
تـــا بـــه وې لکـــه سیلـونـــه د چڼچڼـــو

۱۲۱- پـه فصـلونو درمنـدو بــه شــو ورخــوشي
ټولــول بــه یــې غنــم، جــوار، اور بشــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عذاب پرښتې

۲۲۲- یووخت راغی را پیـدا لـوی لـوی پیـران شـول
دا عجـــاز د کـراماتـــو خـــاوندان شـــول

۲۲۳- ورمعلــوم ډېـر، ډېـر رمـزونــه پـټ پنهــان وو
پیغـامـونـــه ورســـره د بـــل جهـــان وو

۱۲۴- پـــه اسـونـــو بـــه سپـــاره وو پادشـاهـــان وو
مـریـــدان لښکـــر، لښکـــر پســـې روان وو

۱۲۵- د ذکـرونـــو، تکبیـرونـــو غـرهـــار وو
د حلـــوا د پـولاونـــو خـــوان تیـــار وو

۱۲٦- ســاز ســرود، مینــه مستـــي لـــویه گنـاه وه
هـــم حرامـــه وه، خنـــدا وه کـــه نخـــا وه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۷- بیا به ځینې ځینــې خلك ګمراهــان شـول
ځینـــې نـــور بـــه لا بدتـــره کافـــران شـــول

۱۲۸- دکافـــرو د بـــې دینـــو مـــرګ روا شـــو
د ګمـراهـــو کـــور بـــه وران مـــال بـــه تـــالا شـــو

۱۲۹- داپیـــران، خـدمتـــګاران لـــوی دمحشـــر وو
دعـــــــذاب د ملایکـــــــو اشرګـــــــر وو

۱۳۰- ګمراهانـــو پـــه دې ژونـــد عـــذاب لیدلـــو
د عـــــذاب د پربشتـــــو بـــــار سپکېدلـــــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو داستان

((سمندر)) د لمبې غېږ کې

۱۳۱- گـوره گـوره زمـا خـوا تـه پـه دې لـوري
کنډوالـــې کنـــډرې ښـــکاري هلتـــه دورې

۱۳۲- دغـــه ځـــای يـــوه کـــلا کـــور د بزگـــر و
يـوه يـې ښځه ډېر کوچنيـان خـاورې پـه سـر و

۱۳۳- ډوډۍ کمـــه، زمـــکه کمـــه حاصـــل کـــم و
د ورو د ورې گېـــــډې ورســـــره غـــــم و

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۴- یــو صــفت بــد پیــدا کــړی دې انســان و
یـــو عـــادت بـــد اخیســـتی دې دهقـــان و

۱۳۵- دلــوی پیــر مسلــم حــق ســودا یــې نــه کــړه
د لنگـــر د شکـــرانې پـــروا یـــې نـــه کـــړه

۱۳۶- پیر ته یې نه وروړې دانــې نه چــرگ چــرگوړي
نـــه هگـــۍ پخـــې او مـــې، زرکـــې سیســـوړي

۱۳۷- پیـــر خپـــه و مریـــدان ورتـــه پـــه قـــاروو
هلتـــه ناســـت دکـــوم فـــرصت پـــه انتظـــار وو

۱۳۸- دا ســړی خــوارې مشهــور کــړو هــرې خــواتــه
چـــې ممســـك دی، وهـابـــي دی دا بـــد ذاتـــه

۱۳۹- مـریدانـــو پســـې نـــوره کـــړه لا زیاتـــه
چـــې خالـــي نـــه دی ســـړی لـــه هـــر پساتـــه

۱۴۰- دا سړی خـوار یې مشهور کـړو چـې بـد کـار دی
لـــوی مفســـد دی، هـــم ســـود خـــوره زنـــا کـــار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴۱- ترخـــو تــول د سيمـــې خـــلك شـــولو بېـزاره
ګواښـــېدل تـــول خـوټکېـــدل ورتـــه لـــه قـــاره

۱۴۲- بلـــه ورځ، ورځ دجمعـــې ميـــاشت دبـــرات وه
دتمـــــام وګـــــړو غـونـــــډه پـــــه جـومـــــات وه

۱۴۳- چې لمـونځ خـلاص شـو يـو ناڅاپـه دربهار شـو
د ذکرونـــــــو، تکبيرونـــــــو غرهـــــــار شـــــــو

۱۴۴- مريـــدانو لښـــکر وکـــړو لـــه يـــو ســـره
لاړل تـــاو شـــول لـــه کـــلا نـــه نـــا بيـــره

۱۴۵- مـــريدان لکـــه پړانـــګان هـــدف يـــې ښـــکار و
د ذکرونـــــــو، تکبيرونـــــــو غرهـــــــار و

۱۴٦- چـې کتـل خلکـو پـه دې طـرف دې لـور تـه
يـــو ناڅـاپـــه لـــه کـــلا شـــوې لمبـــې پورتـــه

۱۴۷- کـوچنيـــان، ښځـــې وو پـــه دغـــه ورځ وتلـــي
چېرتـــه تللـــي، پنهـــان شـــوي تښتـېدلـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴۸- خـــږ بزګـــر غـــریب پـــه دغـــه ورځ بیمـــار و
پـــروت پـــه کـــټ کـــې ناتـــوانـــه هغـــه خـــوار و

۱۴۹- هلتـــه پـــروت و بـــې درملـــه بـــې درمانـــه
خـوځېـــدی لـــه ځایـــه نـــه شـــو ناتـوانـــه

۱۵۰- ځـولـــه ځـانـــه خبـــرېده شیبـــې وې تېـــرې
ســـرې لمبـــې د اور لمبـــې شـــوې تـــرې چاپېـــرې

۱۵۱- دی راپاڅیـــده لـــه کټـــه هـــك حیـــران شـــو
هلتـــه ودرېـــد څـوراتـــاو تـــرې سورنیـــران شـــو

۱۵۲- مخلـــوقات یـــې وو راغلـــې` تماشـــې تـــه
دی ولاړ و هـــــی کتـــــل یـــې ســـرې لمبـــې تـــه

۱۵۳- دلمبـــــې عجـــــب رفتـــــار و تللـــــه تللـــــه
هـــا بزګـــر تـــه پـــه نخـــرو، نخـــرو ورتللـــه

۱۵۴- شیـــن زړوکـــی یـــې پـــه ســـر د لـوګـــې شیـن و
ســـره لمنـــه، ســـره خـولګـــی، تنـــدی یـــې سپیـــن و

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵۵- لمــبه لاړلــه خپــره دده پــه پښــو شــوه
بیــا پښــې یــې دده ښــکل کــړې پــه زارو شــوه

۱۵۶- بیــا لمبــه شــوه پــه نخــرو نخــرو ور پــورتــه
شیــن پــوړنــی پــه ده خپــور کــړو دده لــور تــه

۱۵۷- ورتــه غــاړه پــه غــړی شــوه دا مجنونــه
تــرې چاپیــر شــول د لمبــې سره مړندونــه

۱۵۸- بیــا د شــین لــوګــي د شــنه زړوکــي لانــدې
سرې لمبــې ده تــه خــوله ورکــړه وړانــدې وړانــدې

۱۵۹- ســره خــولګــی تــوده خولګــی وه ګرمــه ګرمــه
پاکــه پاکــه ښــه ځــلانده نرمــه نرمــه

۱۶۰- مخلوقاتــو تماشــه کــړه سورنیــران و
ده دخلکــو تماشــه کــړه هــك حیــران و

۱۶۱- بیــا شــو ښکتــه د لمبــې پــه غیږ کــې پریــووت
د ناشــنا ســوزو ګــوداز پــه دردو کیــووت

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱٦۲- دا دمهـــــر او مینـــــې تـــــړی نـــا قـــــراره
د لمبـــې پـــه غېـــږ کـــې واوښــــت څوڅـــو واره

۱٦۳- ترڅـــو خـــاورې شـــوایـــرې شـــو نـــو ارام شـــو
یـــو داستـــان د ژونـــد او مـــرګ هســـې تمـــام شـــو

۱٦۴- مریـــدانو ووې: توبـــې خلکـــو تـــوبې کـــړئ
عبـــرت واخلـــئ! د صـــلوات جګـــې نـــارې کـــړئ

۱٦۵- د ســـود خـــورو پیـــر رټلـــو داپایـــان شـــي
د دوزخ اور کـــې ستـــي پـــه دې جهـــان شـــي

۱٦٦- لارویـــه! پـــوه شـــوې څـــوك دغـــه بزګـــر و؟
یــــو موجـــــود افسانـــــوي و سمنـــــــدر و

۱٦۷- اور نه زیږي، اور کې ژوند کړي، ژوند یې اور دی
سرکـــوټی ســـره ګـــلان بـــاغ یـــې سمســـور دی

۱٦۸- معشـوقـــه یـــې ســـره لمبـــه ډکـــه لـــه نـــازه
د فنـــا او لـــه مرګـــي نـــه دی بـــې نیـــازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱٦۹- ددې شنـــې ځمکـــې بچـــی دی نافـرمانـــه
لـــه دې شنـــې ځمکـــې رازیـــږي جـاویـدانـــه

۱۷۰- خـاورې کېـږي، ایـرې کېـږي ځــو ځــو ځله
لـــه ایـــرو راپـورتـــه کېـــږي بیـــا هـــر کلـــه

۱۷۱- بیـا کـرل کـړي بیـا ریبـل کـړي تـل ترتلـه
ابـــدي سنـــدره وایـــي خـــوږه خپلـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي پیامبران

۱۷۲- پــه دې غــاړو نــن پــرون نــور څــوك روان وو
ډېــــر بــــادرده ننګیالــــي زلمــــي ځوانــــان وو

۱۷۳- شــــورول یــــې ســــره ځلانــــده بېرغونــــه
ورســــــــره وو شعارونــــــــه، پیغامونــــــــه

۱۷۴- وې: موږ خلك یو، خلك زموږ دي اعتصاب کــړو
مــــوږ راغلــــي دکــــار ګــــرو انقــــلاب کــــړو

۱۷۵- دا ځوانان زلمي خپاره چې په دې خــواشــول
تمــــې تمــــې امیدونــــه راپیــــدا شــــول

۱۷٦- خلکــو ویلــې: دوی بادرده پــوه ځــوانــان دي
پیغامونــــه یــــې هــــم ځــــوان د بــــل دوران دي

۱۷۷- نوربنتــیا بــه شــور ماشــور ګډ د ځوانۍ کــړي
بتخانــې بــه ړنګــې پخوانــۍ کــړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷۸- دې ځـوانانـــو ســـره نـــوي شـــان الفـــاظ وو
بـــــې شمـــــاره شعارونـــــه پـــــه بـــــل راز وو

۱۷۹- خـــو بيـــا هـــم زړې ســـندرې دوی ويلـــې
هـــم هغـــه زړې خبـــرې يـــــې ويلـــــې

۱۸۰- پـــه رښتـــيا چـــې دې زلمـــو ظـاهـــر ځوانـانو
څـــــه پېښـــــې تقليـــــد كـــــاوه د انسانانـــــو

۱۸۱- دغـــه ځـــوان لكـــه توتـــي غـــوندې گويـــان و
ښـــه ښايســـــت رنگيـــــن الفـــــاظ دده بيـــــان و

۱۸۲- الفـــاظ نـــوي خـــو معنـــی هيـــڅ پكـــې نـــه وه
اشـــكال نـــوي محتـــوا هيـــڅ پكـــې نـــه وه

۱۸۳- دوی وې: هـر څـــه نـوي نـوي اوس راوړو مـــوږ
پـــه زړو عنعنـــو ځـــان نـــه خبـــروو مـــوږ

۱۸۴- مـــا ويلـــې: اې بـــې فكـــره! بـــې شعـــوره
اې د عقـــل و سرېتـــوب دښمـــن تـــر بـــوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸۵- پــه زړو کیســو چــې نشــي پوهېــدلای
نــو د زوړ نــوي توپيــر نشــي کــولای

۱۸٦- نــو دا ځکــه د تــوتــي پــه شــان لگيــا يــې
زوړ بيــان کــړې نــوي ورتــه وايــې

۱۸۷- تــه خــو وايــې: د پيــشرفت دښمن دهقــان دی
د کــارگــــرو انقـــلاب رښتيـــا عصــيان دی

۱۸۸- د پــرون واعــظ خــو هــم دا شــان نظــر و
دا بزگــر جاهــل بزگــر ديــن تــه خطــر و

۱۸۹- دې ســړي تــه پــرونــي واعــظ ويلــې:
تــه ناپوهــه، تــه امــي يــې، تــه جاهلــې

۱۹۰- د امــام بيــان قبــول کــړه مسلمــان شــه
ځــه پــه پټــو سترگــو مــا پســې روان شــه

۱۹۱- ننــی واعــظ اوس وايــي: ورکــه ايستــه!
مرتجـــــع ايډيالســـــته، فيوډالســـــته!

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹۲- دوی هـم وايـي چـې اسـتاد هسـې ويلـي:
مـا پخپـله پـه کتـاب کـې دي ليـدلـي

۱۹۳- پـه واقـع کـې داځـوانـان نـه و بچيـان وو
مقلـد اخـونـد زاده گـان حـاکـم زاده گـان وو

۱۹۴- په کوم وخت چې د دوی لاس په خلکـو بـر شـو
کنـدوان تش، خمبـې شـوې خـيرې حـال بـدتر شـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرتور ملنګ

۱۹۵- دې ځـوانانـــو شـــا وخـــوا کتلـــي نـــه وو
هـــم هېچـــا ورتـــه هـــر ګـــز ويلـــي نـــه وو

۱۹٦- چـــې د عقـــل زوړ حکيـــم سرتـــور ملنـــګ شـته
لا ژونـــدی دی، لا لـــه جهـــل ســـره جنـــګ شتـــه

۱۹۷- دا خـــو هغـــه لـــوی حکيـــم لـــوی قلنـــدر دی
چـــې ظالـــم لکـــه چنګيـــز تـــرې در پـــه در دی

۱۹۸- دهټلـــر خـــونخـــوار منګولـــو کـــې ور پـــرېوت
تـــرې را خـــلاص شـــو خـــو پـــه بلـــه بـــلا کېـــوت

۱۹۹- دستاليـــــن تـــــوره بـــــلا شـــــوه مسلطـــــه
جېلخـانـــو تـــور زنـدانـــو تـــه شـــو ورښکتـــه

۲۰۰- هـــم ددې بـــلا لـــه چنګـــه بيـــا راســـتون شـــو
ازادۍ پســـــې روان بيـــــا دا مجنـــــون شـــــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۰۱- تسلیــــم نــــه شــــو استبــــداد زور اوستــــم تــــه
معشــوقــــــې پســــــې کــــــوزیږي جهنــــــم تــــــه

۲۰۲- کــه شــاهان، کــه ســرداران شــاهنشاهــان شــته
کــــه واړه لــــوی هښــــلران شتــــه ستالینــــان شتــــه

۲۰۳- ددې واړو یــــو دښمــــن دی یــــو غلیــــم دی
بــــس یــواځــــې داد عقــــل لــــوی حکیــــم دی

۲۰۴- تــــل دعقــــل لــــه قــدرتــــه پــــه عــــذاب کــــې
شپــــــې خــوبونــــــه پرېشانــــــه اضطــــراب کــــې

۲۰۵- دې ځوانانــــو ځــــو شېبــــې نــــه وې مــــوندلې
چــــــې زړې خبــــــرې واوري بیــــــا یــوځلــــــې

۲۰۶- زوړ حکــیم وې: پــه زلمــې کــه زلمیتــــوب وي
دســــــړي د ځیــــــرې شاتــــــه سړیتــــــوب وي

۲۰۷- پــه کــوم ځــای کې چــې انســان انسانیت وي
ســــــوز جـذبــــــې وي، ازادی وي حقیقــــــت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۰۸- نــــو بیـــا هلتـــه دتقلیـــد احتیـــاج نـــه وي
د څېـــرو پېښـــو کاسکیـــټ، پټکـــی تـــاج نـــه وي

۲۰۹- پـه بـل ځـای کـې یـو قـدرت شولـو راپورتـه
هنګامـــې یـــې اوریدلـــې تاســـره لـورتـــه

۲۱۰- دې قـــدرت ابـادې هسکـــې ودانـــۍ کـــړې
بتخـانـــې یـــې ړنګـــې پخـوانـــۍ کـــړې

۲۱۱- دا قـــدرت انقلابـــي عقـــل تنقیـــد و،
د یـــو نـــوي ژونـدانـــه اســـاس تمهیـــد و

۲۱۲- پـــه درانـــه خـــوب ویـده یـــې کـــړه بېـــداره
داوهـامـــو لیونـــي یـــې کـــړه پـــه لاره

۲۱۳- چـــې بیـــا راغـــی دلتـــه راغـــی شـــو ذلیـــله
پخـوانـــی نقـــل تقلیـــد شـــو بـــې دلیـــله

۲۱۴- نـــوې نـــوې بتخـــانې راســـازوي اوس
نـــوي غـــټ بتـــان یـــې منـــځ کـــې دروي اوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۱۵- پــه بـل ځــای کــې پلټــنه وي پرســان وي
پــــه فکـــري مسلماتـــــو کــــې ایقـــان وي

۲۱۶- پـه دې ځـای کــې تعصـب شــو عقیـده شــوه
روح بېـــداره نـــه شـــوه بیـــرته بیـــا بېـــده شـــوه

۲۱۷- وای زاړه اولیـــا پرېـــږدئ زیـــارت څلـــي
نـــوي، نـــوي اولیـــا دي اوس راغلـــي

۲۱۸- خـــاوندان دکراماتـــــو داعجـــاز دي
کتابونـــه نـــازل شـــوي پـــه بـــل راز دي

۲۱۹- پـه اخـلاص پـه پټـو سترګـو غـاړه کېـږدئ
سـجدې وکـړئ ایمـــان راوړئ تپـــوس پرېـــږدئ

۲۲۰- لـــه زردشتـــه، لـــه بـــودا، لـــه برهمنـــه
پـــه پېړیـــو لـــه پرونـــه لاتـرننـــه

۲۲۱- دغیـــبي الهـــام خـــاوند دعـــوه دارانـــو
د بـــې خدایـــه، دبـــې دینـــه رسولانـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۲۲- د بــــې شمـــاره رســالت ســـتر خاونـدانـــو
دهمــــــــه و پیشـوایانـــــــو، رهبرانــــــــو

۲۲۳- دا اســتازي چـــې راځـــي ځـــي تـــل ترتلـــه
دلتــــه یـــوه ســـندره وایــــي، یـــوه بدلـــه

۲۲۴- پــــه اخــلاص پــه پټــو سـترګو غــاړه کېـږدئ
ایمــان راوړئ سجـــدې وکـــړئ تپـــوس پرېـــږدئ

۲۲۵- دا کیســـې وې او کیســـې دي افسانـــې دي
ځنــــې هیــــرې، ځنـــې یــــادې ترانـــې دي

۲۲۶- زه یـــې لــه ځـــانه ســره وړمــــه پــه دې لــوري
سمنـــــــدر کــــــې ډوبـومــــــه هلتـــــه دورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه درياب

۲۲۷- لارويـــه! زه خـــو ستـــا د زړه دريـــاب يـــم
ستـــا د زړه پـــه شـــان ناارامـــه ناپايـــاب يـــم

۲۲۸- ماتـــه گـــوره زه آزاد يـــم زه مختـــار يـــم
هـــر خـواځـــم کلـــه پـــه لار کلـــه بـــې لار يـــم

۲۲۹- پـه دې خپـل پـراخ بستـر کـې پـرون تللـم
نـــن هـــم هـــر طـرف تـــه رغـړم ځغلـم ځغلـم

۲۳۰- کـــوتې، خـــونې، بانـــډې کلـــي ړنگومـــه
پټـــي، ځمکـــې، ويالـــې پولـــې ورانـومـــه

۲۳۱- دا انســان ماتــه زاري کــړي پــرې آفــت دی
دا زمـــا آزادي ده کـــــــه اســـــارت دی

۲۳۲- دې انســان خـوهنـــگامې دي تېـــرې کـــړې
افســـانې يـــې اورېدلـــې، هېـــرې کـــړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۳۳- سیلابونه پرې راغلي ترې به تېر شي
بیا به راشي، بیا به لاړ شي بیا به هېر شي

۲۳۴- تر څو پوه په علت نشي درنځونو
د رښتیني انقلاب په لوی رمزونو

۲۳۵- دی به دا شانتې بندي د خپل زندان وي
کندوتش، کوچنیان وږي کور به وران وي

۲۳۶- بم د عقل په لاس ورکړه ورزده چل کړه
د تنقید شك او تردید اور ورته بل کړه

۲۳۷- تنفر او انزجار ورته بیان کړه
دغضب، قهر احساس ورته عیان کړه

۲۳۸- دا احساس قوي احساس بدلون راوړی شي
دا قدرت دنن پروت بت ماتوی شي

۲۳۹- ورته وایه: له خپل ځانه نفرت وکړه
له خپل ژونده منزجر شه همت وکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴۰- د غضـــب پـــه اور ایـــرې کـــړه ړنگـــې ړنگـــې
دقـــــدرت او اقتـــــدار بتخانـــــې تنگـــــې

۲۴۱- نـو بـه هـله تـه سـړی شـې تـه انسـان شـې
ازادۍ د لـــوی منـــزل پـــه لـــور روان شـــې

۲۴۲- لارویـــه! زه خـــو ستـــا دزړه دریـــاب یـــم
ستـــا د زړه پـــه شـــان ناارامـــه ناپایـــاب یـــم

۲۴۳- ازاد ځغـــلم، ازاد رغـــړم خپـــل وطـــن کـــې
کلـــه کـــوږ ځـــم کلـــه ســـم د غـــرو لمـــن کـــې

۲۴۴- ځـــو ددې بزگـــر بچـــی پـــوه پـــه کـــار نـــه شي
راپانځـــي، راویښ نـــه شـــي، پـــه قـــار نـــه شـــي

۲۴۵- اور بـل نکـــړي ددې دښتـــې پـــه اغـــزو کـــې
ستـــي نـــه کـــړي لـړمـــان، مـــاران لمبـــو کـــې

۲۴۶- را وانخلـــي بیـــا کلنـــگ، بېـــل او تسکـــوره
قلبـــه نـــه کـــړي ددې ملـــك ځمـــکه پـــه زوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴۷- د ذهنونو شر ډاګونه اباد نه کړي
په باغونو په ګلونو زړه ښاد نه کړي

۲۴۸- دازاد، ازاد فکرونو نوو
د تازه فکري تخمونو نوو

۲۴۹- کښت ونه کړي له سهاره تر ماښامه
کر ونه کړي ډېر کلونه شامدامه

۲۵۰- دا سړی به پر قرنونو انسان نه شي
هیڅ ازاد به له خپل بند او زندان نه شي

۲۵۱- زه به تل راځم راځم له هسك سواده
د پریانو د دیوانو له هېواده

۲۵۲- داستانونه به زما موج کې روان وي
هم دنن، هم د پرون دهر زمان وي

۲۵۳- زه به یې ورمه تل ترتله په دا لوري
سمندر کې ډوبومه هلته دورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل ځوان مجاهد زوی ته

د يوې افغانۍ مور (پيغام)

د افغانسـتان د بين المللـي پيوسـتـون دورځـې په مناسبت

د مارچ ۲۱ مه ، ۱۹۸۲کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانستان په ټولنه کې د شوروي قدرت په مقابل کې د جهاد او ملي قيام له کبله ځينې ژور بدلونونه راغلي دي. (دمور پيغام) په دې منظومه کې ددې بدلونونو دا لاندې اهم اړخونه منعکس شوي دي:

دجهاد او ملي ازادۍ جنګ د خاصو شرايطو په نظر کې:

۱- ديني عقيده نوره هم سپيڅلې کېږي او زيات قوت مومي مثلاً، دکلي ملا د خلکو حقيقي روحاني رهبر کېږي، يو داړه مار غل خپل ځان او مال جهاد ته وقف کوي او په دې شان د خلکو په نزد قدر او منزلت پيدا کوي او کله چې د کلي يو زوړ سپين ږيرى خپله د جهاد فريضه ادا کوي، نو د حضرت ابراهيم عليه السلام قرباني را په يادوي.

۲- د عنعنوي زعامت په ځاى، د خلکو له منځه يو نوى ليډر شپ د راوتلو په حال کې ليدل کېږي، مثلاً يو بېکسه آهنګر د قبيلوي خان ځاى نيسي او د کلي له يو خوار چوپان (غوبه) څخه ملي قهرمان جوړيږي.

۳- ملي شعور په خلکو کې راويښيږي، مثلاً د ازادۍ د جنګ په دوران کې، حتى د يوې ساده، بې سواده ښځې عواطف ورو، ورو د فردي او محلي نيمګړي احساس له سويې څخه جګيږي او له هغه څخه په ساده او طبيعي توګه يو کلک او بشپړ ملي احساس جوړيږي. په دې منظومه کې د خالص واقعبينانه (رياليستي) روش څخه کار اخيستل شوى دى، هيڅ کوم خيال پردازي، رومانتيکي، احساساتي، مبالغې، تش رنګين الفاظ، وعظ، نصيحت، تلقين ،تبليغ او ياد ليکونکي خپل فردي احساس يا شخصي نظريات او تمايلات په کې نه دي ځاى شوي، بلکې فقط د يوه کلي د يوې ساده او بېسواده پښتنې کونډې مېرمنې له خولې څخه هغه څه بيان شوي دي چې د افغانستان په اوسنۍ بحراني ټولنه کې څو واره هر هر ځاى پېښ شوي او اوس هم پېښيږي او دا ځکه چې د جهاد په معمولي او عادي پېښو کې دملي ازادۍ جنګ په روزمره کوچنيو او ساده واقعيتونو کې داسې لوى او ژور پيغام پروت دى چې دخپل بيان له پاره د کوم بلاغت او فصاحت قوت ته کوم ايډيولوژيکي تعبير او تفسير تهاو کوم انقلابي تش بيان او لفاظۍ ته ضرورت نه لري.

د جهاد ساده واقعيتونو ساده بيان پخپله انقلابي بيان دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوې پښتنې مور خپل مجاهد زوی ته دا پیغام د جهاد سنګر ته لیږلی دی

۱- ګرانــه زویــه! رســتم خـــانه! مـــور دې ځـــار شـــه!
ښــه دې چــار شــه! دښـــت صحـــرا درتــه ګلـــزار شـــه!

۲- زه دې پرېښــودم یواځـــې اوس چـــې ځـــوان شـوې
دجهـــــاد سنګــــــر تــــــه لاړلــــــې روان شـــــوې

۳- د طالـــــع ستــــــورې دې غـوارمــــــه ځـــــلانده
مـل دې خـدای شـه چـې دنیــا یــې پــه فــرمان ده

❁❁❁

۴- ستـــــا یادېــــږي زمانـــــه ده ډېــــره تېــــره
خــوزمـــــا نــــه بــــه هېڅکلــــه نــــه شــــي هېــــره

۵- ډېــــر ورکـــــوتې، خبـــــر نـــــه وې لـــــه جهـــان تـــه
پـــــه خاپـــــوړو وې قـــــدم قـــــدم روان تـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶- څــــه مــــوده وه پــلار دې تللـــی پـــه سفـــر و
زه او تــه پـــه کـــور کـــې ناســـت حـــال موابتـــر و

۷- زه او تـــه یـواځـــې ناســـت وو پـــه درشلـــه
ستـــا د پـــلار د راتـــګ لاره مـــې څارلـــه

۸- تـــه وړوکـــی وې لـــه لوبـــو ســـره دې ســـر و،
هـــم خاپـــوړې دې کـولـــې مازیګـــر و

۹- چـــې ناڅاپـه پـــه درشـل بانـدې نسکـور شـوې
پـــه ژړا پـــه واویـــلا پـــه شـــور ماشـــور شـــوې

۱۰- ښـــه مـــې یـــاد شـــي تـــا ژړلـــې مـازیګـــر و
ستـــا پـــه خـــاورو لـوغیدلـــی سپـــېره ســـر و

۱۱- ماراپورتـــه کـــړې پـــه غبـــر کـــې زنګـولـــې
پـــه خبـــرو پـــه خنـــدا مـــې چـوپـولـــې،

۱۲- چـــې ناڅاپـــه یـــو چـــا غـــږ وکـــړ لـــه پـــورې
جنـــازه کلـــي تـــه راغـــله خلکـــو ګـــورئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳- ټـــول ور ووتـــو بهـــر تـــه زيـــړی لمـــر و،
تـــا ژړلـــې زمـــا غبـــږ کـــې مازيگـــر و،

۱۴- جنـــازه کلـــي تـــه ورو ورو ور روانـــه
زړه مـې ټـوپ کـړو پـه سـينه کـې ناگهانـه

۱۵- جنـازه نـه وه چـې راغلـه لـوی گـړنـگ و
پـه کـټ پـروت يـو شـا زلمـی پـه وينـو رنـگ و

۱۶- چـا وې: (دا خـو ادم خـان بېرتـه راغـلی!
ځـوان مېـړه ددرخانـی دی چـا وژلـی!

۱۷- دا ستـا پـلار و چـې يـې بيا غـوره بېلتـون کـړو
د مرگـې ډاکـو لـه لارې بېرتـه ستـون کـړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند کیسه

۱۸- لـــه واده نـــه زمـــا تېـــر وو څـــو کلونـــه
چـــې اختـــر راغـــی پـــه مـــا ســـره بېلتونـــه

۱۹- ښـه مـې یـاد شـي اختـر راغـی مـورې خنـدلې
ســتا د پـــلار جامـــې مـــا پاکـــې وې مینځلـــې

۲۰- ما هـم خپـل کمیس رنګ کـړی پـه رنګ ریـز و
سمبـال کـړی مـې خپـل ځـان ښـه پـه مکیـز و

۲۱- اختـــر راغـــی خـوشالـــی وې خنـــدا ګـــانې
نجونـه سینـــد غـــاړې میلـــې تـــه شـــوې روانـــې

۲۲- دا اختـــر زمـــا د ژونـــد د ســـند پـــه غـــاړو
بیـــا رانغـــی، یـــو وار راغـــی بېرتـــه لاړو

۲۳- داختـــر پـــه ســـبا پـــلار دې پـــه سفـــر لاړ
پـــه ناشـــنا بېګانـــه لارو د خطـــر لاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴- پـــه ملکـــونو یـــو ځـــای بـــل ځـــای ځغلېـــدلو
غـــــريبي خـــــواري يـــــې کـړلـــــه ګـرځېدلـــــو

۲۵- چې يې زړه په پردي ملك کې تنـګ پرېشـان شـو
نـوراستـــون شـــو خپـــل وطـــن تـــه راروان شـــو

۲٦- پـــه شـــاکړي څـــه سوغـــات مـــال او کـــالي وو
څـه پيســـې لـــږې پـــه جيـــب کـــې لاس خالـــي وو

۲۷- داړه مـــار لـــوی جلادخـــان ډاکـــو پـــه لار کـــې
څېرتـــه پـــټ و غلـــی ناســـت ورتـــه پـــه څـــار کـــې

۲۸- ستـــا زلمـــی پـلار يـــې شهيـــد کـــړو ناګهـــانه
مـــال سوغـــات يـــووړ جـــلاد ظـــالم بـــې ايمانـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

گرانه زویه!

۲۹- دکـونډتـــــون ژونــــــدون ډېــــــر گـــــران وو
تـربـــــوران ســــــرې خــــــواره وږي ليـــــوان وو

۳۰- خـــدای تـــرې زه همـيش ساتلـــم پـــه امـــان کـــې
ډېـــرې سختـــې مـــې گاللـــې دې جهـــان کـــې

۳۱- تاته ناستـــه وم چې تـا بـــه خـــدای رالـــوی کــړي
جانشيـــن بـــه د خپـــل پـــلار شـــا زلمـــی زوی کـــړي

۳۲- نـــو بـــه زه شـــم اخـــر خلاصـــه لـــه تهمتـــه
لــــــه زحمتـــــــه، د ليورانـــــو لــــــه آفتــــــه!

۳۳- بيـا چـــې تـــه کلـــه رالـــوی شـــوې دادې حـــال و
ستاســـره يـــوه ســـودا يـــو فکـــر خيـــال و،

۳۴- تـــا بـــه ويلـــې: جـــلاد خـــان زمـــا غليـــم دی
دخپـــل پـــلار خـــون بـــه گټـــم دا مـــې تصـميم دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۵- جـلاد خـان تـه خـو دا ټـول ولـس پـه قـار و
چـــې خـونــکار و داړه مـــار تـــل پـــه فـــرار و

۳٦- چې رالوی شوې ته کټ مټ د پلار په شان شوې
اراســته دنـــګ شـــا زلمـــی ښایستـــه ځـــوان شـــوې

۳۷- ښــکلو نجـونــو زړونــه تــا بانــدې بایلـــل تـــل
ســـتا پـــه لـــور یـــې د ښـــو لانـــدې کتـــل تـــل

۳۸- تـــه زلمـــی وې شـــا زلمـــی وې حیـــا ناکـــه
غیـرتـــــي وې ایمـــــاندار لــــه ګنــــاه پاکــــه

۳۹- د سپیـــن ږیـــرو مشرانـــو کـــړو عـــزت تـــا
لــــه یارانـــو ســـره اخـــلاص او محبـــت تـــا

۴۰- خپلــه مـــور دې هـــم ســـاتله تـــل خـوشالـــه
پــــه خبـــرو، پـــه خـــندا، د زړه پـــه خوالـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا اشنا سیلاب

ګرانه زویه!

۴۱- ستا په یاد شي چې یوه ورځ بیا مازیګر و
دواړه ناست و په کاله کې زیړی لمر و

۴۲- چې په کلي کې ناڅاپه شور ماشور شو
کوم نااشنا جګړ په دې سیمه راخپور شو

۴۳- ته ولاړ شولې بیا دې ټوپ کړو په یو ځله
په درشل کې دې پښه بیا ونښتله

۴۴- بیا نړدې و چې په ځمکه راګوزار شې
په ژړا بیا په درشل باندې په قار شې

۴۵- ماته ستا د کوچنیتوب ورځ را په یاد شوه
چې د ژوند ډېوه مې مړه شوله برباد شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۶- تـــه ورکـوټـــی زمـــا خـــواته لـوبېدلـــې
یــو قـــدم نیـــم هـــا خـــوا دې خـــوا نولیدلـــې

۴۷- مـــازیگر و پـــه درشـــل بانـــدې نسکـــور شـــوې
پـــه ژړا پـــه واویـــلا پـــه شـــور ماشـــور شـــوې

۴۸- پـــه دې ســـیمه بیـــا راغلـــی کـــوم محشـــر و
نـــا معلومـــه هنگامـــه وه شـــور و شـــر و

۴۹- یـــو ځـــل بیـــا کـــوم مصیـــبت پـــه کلـــي گـډ و
څـــه بـــلا کـــوم تـــور آفـــت پـــه کلـــي گـډ و

۵۰- تـــه روان شـــوې زه هـــم تـــا پســـې روانـــه
زړه مـــې بیـــا ســـینه کـــې ټـــوپ کـــړو ناگهانـــه

۵۱- زه او تـــه کلـــي تـــه لاړو مازیگـــر و
شـــور او شـــر و رانـــږدې کـــوم لـــوی خطـــر و

۵۲- خلکـــو ویلـــې: ((دکفـــارو لښکـــر راغـــی
روســـان راغلـــل، لـــوی فســـاد راغـــی شر راغـــی))

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۳- د تــوپــونـــــــو د ټانکـونـــــــو غـرهـــــــار هـــــم
مــــوږ لـــه دورې اورېدلـــو پـــه بـــار بـــار هـــم

۵۴- دا جـاکـــــــــــږ ستـــــــــر را روان و هیبتنـاکـــــــــه
نااشــــــنا سیـــــــلاب بـــــــې باکــــــه غضبناکـــــــه

۵۵- مــازیگر و تــه راســتون شــوې بېـــرته کـــور تـــه
دخپـــل پـــلار لنـــډی ټـــوپك دې کـــړو راپـورتـــه

۵٦- تا وې: مورې خدای دې مل شه خـدای پامـان اوس
کفـــــار راغلـــــل زه جهـــــاد تـــــه شـــــوم روان اوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلي ژوند

ګرانه زویه!

۵۷- ته خـو دورې کـوم سنګــر کــې دجهــاد ناسـت
لــه ځوانـانــو لـــه یارانـــو ســـره زړه ښـــاد ناســـت

۵۸- زه دې پرېښـــودم يواځــې پـــه تـــور تـــم کـــې
د دوهـم ښېلتـــون پـــه غــم پـــه لـــوی ماتــم کـــې

۵۹- څـه مـــوده وم ستـــا پـــه غـم کـــې ډوبـــه ناسته
نه مې خـوب، نـــه مـــې خـــوراك و نـه مـــې ملاســـته

۶۰- خـو دا اوس اوس ټـول غمـــونه رانـــه هېـــر دي
د ګاونـــډ ښځـــې همېـــش رانـــه چاپېـــر دي

۶۱- هـــره شـــپه مـــوږه دکلـــي ښځـــې نجـونــه
ډوډۍ ګـــــانې پخـــــوو ډك،ډك شكـرونـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦٢- بیـا پــه خــړه د سهــار یــې پـټ پـټ وړو مــوږ
پـــه سنگـــر کـــې یـــې زلمـــو تـــه رســـوو مـــوږ

٦٣- چـــې د لمــر سترگـــه راوخیـــژي سهـــار کـــې
لـــه بمـونـــو چپـــرته پټـــې شـــو پـــه غـــار کـــې

٦٤- د استوگنـــې ډېـرې سمڅـــې دي پـه غر`و کـې
بنایســـته رڼـــې چینـــې شتـــه پـــه درو کـــې

٦٥- کلـه چوپـه چـوپیـایـــي هـــر څـــه قـــلار شـــي
بیـــــا ناڅـاپـــــه د توپـونــــــو غـرهـــــار شـــــي

٦٦- نجونـــه کلـــه وارخطـــا شـــي پـــه ژړا شـــي
بیـــا پـــه جـگ اواز خنـدا کــړي بــې پــروا شـــي

٦٧- کلـه چـــوپ دچـــا پـــه یـــاد زلفـــې پرېشـــانې
بیـــــا د عشـــــق سنــــدرې وایــــي دلستانــــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلاد خان ډاکو

گرانه زویه!

۶۸- زړه مـې ډك دى كيســې ډېـرې دي بــې شــانه
هــر څــه بــل شــان، دنيــا بــل شــان ده روانــه

۶۹- جـلاد خــان ډاكــو اوس هغــه بدكــار نــه دى
دپخـــوا پـــه شانـــې اوس داړه مـــار نـــه دى

۷۰- خــداى پــه نېغــه لار ســم كـړى مجــاهد دى
خـونـــړى دښمــــن دهــــر كافــــر ملحـــد دى

۷۱- پــه لـومــړي صــف كــې ولاړ دى دجهــاد نــن
ايمـــانداره، پرهېـــزگاره، غـــل جـــلاد نـــن

۷۲- ډېـر روســان جــلاد وژلــي پــه اخــلاص دي
ښـــې وسلـــې يـــې تــرې راوړي پخپـــل لاس دي

۷۳- خلــك وايــي د جــلاد گنــاه بــې بــا كــې
د دښمـــن وينـــو مينځلـــې صـــافې پـاكـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۴- بلـــــه ورځ د خپــــلې ډلــــې پــــه منــــــه
زمــــــوږ کـــــور تــــه پــــه زارۍ راغــــــی دننـــــه

۷۵- ماتـــه ودرېــــد، لاس پښــــې يــــې رېږدلـــــې
دماشــــوم پــــه شــــان يــــې اوښکــــې بهېدلــــې

۷٦- ويلې:((خورې زه دخــدای لــوی گنــا هگـار يــم
زه جانـــي يـــم، زه قــاتـــل يـــم، زه خـونـــکار يـــم))

۷۷-((کـه شهــيد شــوم پـه جهــاد کــې نــو خــبر يـم
ځـواب گـويــه بـــه دخــدای پــاك پـه محشــر يــم))

۷۸-((شهــادت کــه مــې نصيب نــه شــو ژونـدی وم
دا وعــده مــې ده لـه خـــدای ســره کــه ســړی وم))

۷۹-((چـــې پخپـــله بــه ورځمـــه رستـــم خــان تـــه
ســـربه ږدم دده پـــه مخکـــې ټـــول جهـــان تـــه))

۸۰- چې خپل ننگ غيرت پـه ځـای کانـدي راضي شي
دخپــل پــلار خــون رانــه واخلــي تــرې غــازي شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

"شینا" غوبه

۸۱- آ، زمــوږ دچـــم غـوبـــه پـــه نـــوم شینـــا اوس
لرګبنـــــي غـوبنـــــي نــــه کـــــړي د هېچـــــا اوس

۸۲- پـــه شیـــنا پســـې نـن ګـرځـــي مـا شیـــنداري
ډېــــر ځـوانـــــان ورتـــــه ولاړ کتـــــار کتــــاري

۸۳- اوس شینا ور ته څـوك نـه وايي كار بل شان دی
د شیــــــنا هــــــوا بدلــــــه، قـومانـــــدان دی

۸۴- فرمـانـونـــه یـــې چلېـــږي پـــه هـــر لـــوري
اوازه یــــــــې دمیـړانـــــــــې خپــــــــره دورې

۸۵- لــه ځـوانـانـــو ســره راځـــي زمـوږه كـور تـه
شـپه كـــړي تېـــره بيـــا ورځـــي د سنګــر لــور تــه

۸۶- بیـــا پـــه شپـــو ورځـــو پراتـه دوی پـه سـنګر وي
پـــه ځنګلـــو پـــه غـــرو رغـــو بېدیـــا بهـــر وي

❃❃❃

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان زرين خان

۸۷- ددې کلـــي مشــر خـــان چـــې خـــان زريـــن و
مال جـايــداد و خــداى ورکــړى اس يــې زيــن و

۸۸- هغـــه لاړلـــو بربـــاد شولـــو رســـوا شـــو
کـــور يـــې خلکـــو پـــه اور وســـو مـــال تـــالا شـــو

۸۹- کـلا ړنگـــه هـــر څـــه تـــول ستـــي پـه اور شـول
لـــوړ برجـــونه هســـکه غـــاړه رانسکـــور شـــول

۹۰- خلك وايي: زرين خـان دښمـن تـه ناسـت دى
دسـروانـــو پـــه فـرمـــان پـــه منـــدړه ځغاســـت دى

۹۱- څـــه وريـرونـــه پرچميـــان زامـــن خلقيـــان دي
دروســانـــــــو وفـــــــاداره غلامـــــــان دي

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوروز آهنګر

۹۲- ستا به دا غلط ګومان شي زويه ګرانه
چې دکلي دعزت حجره شوه ورانه

۹۳- پيدا کړو خداى يو بل شان د حرمت ځاى
دنوروز اهنګر حجره اوس د عزت ځاى

۹۴- جوړوي مات ټوپکونه نوروز خان اوس
کارتوسونه ډکوي په هرهر شان اوس

۹۵- دخداى پاك دده په مال ښه نظر پام دى
چې ولاړ تل مجاهد ته لاس په نام دى

۹۶- موږه ټول ورسره ولاړيو تر خپل وسه
نور دکلي غريب نه دى نه بې کسه

۹۷- غوړې، غوړې ډوډۍ ګانې ورکوي تل
چاغ په شان غټ غوايان حلالوي تل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور طالب

۹۸- تــور طــالب آ، پـنج پیــرى مــلا لانــور هــم
مست مست گــرځي پــه دې سیمــه پـه ګاونډ چــم

۹۹- سرخــریلــى، اوږده ږیــره یــې پــرې ایښــې
غټــه پګــه یــې هــم پـاس پــه کوپـړۍ ایښــې

۱۰۰- دکــوم بـل ملــك ږیـرور غــټ طالبــان تــل
ډلـــې، ډلـــې وې پـــه ده پســـې روان تـــل

۱۰۱- ځــي راځــي وایــي جهــاد تــه یــو راغلــي
پتـــه نشتـــه کـــړي کارونـــه غلـــي غلـــي

۱۰۲- کلـــه یـــو ووهـــي هلتـــه کلـــه دلتـــه
کلــه یــو تــه کافــر وایـــي کلــه بــل تــه

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد صادق ملا

۱۰۳- نارینــــــه مـــــلا د برکلـــــي استـــــاذ دی
مـولـــوي صـــادق رښتـــیا صـــادق ســـرباز دی

۱۰۴- خـــورې اواز چـــې د اذان پـورتـــه سـهار کــړي
پـــه درو پـــه ســـر درو کـــې ژونـد بېـــدار کـــړي

۱۰۵- کانـــي بوټـــي اللـــه وایـــي اکبـــر وایـــي
دخـــدای پـــاك ثنـــا غـــر وایـــي کمـــر وایـــي

۱۰٦- دجهـــاد پـــه لارې خلـــك سمـــوي تـــل
دایمــــان د عقـــیدت وعـــظ کـــوي تـــل

۱۰۷- پـــه سنگـــر کـــې دغازیانـــو امامـــت کـــړي
د جهـاد پـه لـــومړي صـــف کـــې حـــرکت کـــړي

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور گل معلم

۱۰۸- ستا خـو یـاد شـې دسـور گـل معلـم گفتـار ښـه
چـې بـه یـې سـتا سـره کـولـو دار مـدار ښـه

۱۰۹- بـبرسر، ځوړنـد بریتـونه، کـږه خـولـه
هـم کـږه وږه وینـا بـه یـې کـولـه

۱۱۰- ده ویل: جهان به وران شي دی هـم وران شـو
دی پخپـله سـم پـه ورانـه لار روان شـو

۱۱۱- چې کفار پـه وطـن راغلـل کـلي ږنـګ شـول
ډېر ځـوانان پـاك شهیـدان پـه وینـو رنـګ شـول

۱۱۲- ولسـونه مهاجـر شـو نـور ملکـو کـې
شـوو بـې شمـاره نـور وراسـته پـه زندانـو کـې

۱۱۳- سـورګل بیـا خلکـو تـه کړلـو دا بیـان هـم
چـې روسـان زمـوږه ورونـه دي دوستـان هـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱۴- خلك ټول ورتـه پـه قــار وو هــك حيــران وو
پـــه ســـورگل ناســـت ليـــوني شانـــې پېـــريان وو

۱۱۵- بيا يې پټ پټ شـروع كـړی عجب كـار و
پـــټ خطـونـــه يـــې ليـــكل دا يـــې روزگـــار و

۱۱٦- دغازيانـــو حـــال احـــوال بـه يـــې غونـډولو
بيـــا روسانـــو تـــه بـــه يـــې پـــټ پـــټ استـولـــو

۱۱۷- دولت خـان سـود خـور به دا خطـونه وړل تل
پـه خپـل لاس بـه يـې دښمـن تـه وركـول تـل

۱۱۸- ښې پيســې ډېـرې پيـدا كـړې پـه دې لارې
مـال دولـت، ددولـت زيـات شـو پـه خـو وارې

۱۱۹- پـه اخـر كې دولت خـان او سـور گـل دواړه
پـــه شـرمـونـــو شـرمېدلـــي بنـــده غـــاړه

۱۲۰- يـــوه شپـــه لـــه كلـــي لاړل پـــه بـــې لاره
جلـد پـــه تېښـــته يـــې ځـان ورســـوو تـــر ښـاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابراهیم ملك

۱۲۱- دسـورګل سـپین ږیری پـلار پـه کـټ کـې پرېـووت
نـــور لـــه کـــوره نـــه راووت پـــه شـــرم کېـــووت

۱۲۲- ابـراهیـــم ملـــك دعمـــر ســـل څـــو کالـــه
وو تېـــر شـــوي پـــه عـــزت بـــې لـــه جنجالـــه

۱۲۳- اوس پـــه کـــور کـــې پـټ لـــه قـــاره غـــرمبېدلو
غلـــی غلـــی بـــه لـــه ځـــان ســـره ژړېدلـــو

۱۲۴-ســور ګـل واخیسـت لـه روســانو سره منصـب لـوړ
بیـــا د بـــر ولـس حاکـــم شـــو بـــې سبـــب لـــوړ

۱۲۵- ډېـر غـازیان یـې شهیـدان کـړل تیـټ او پـاس ده
ډېـر یـې نـور پـه بنـد زنـدان کـړل پخپـل لاس ده

۱۲۶- ولـس هلتـه شـو راپـورتـه تـرې چـا پېـر شـو
دښـمنان ډېـر زیـات مـردار شـول سـورګل ګېـر شـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۷- ســور گــل لاس تړلــی راوستــل شــو کــور تــه
شرمېدلـــی ســـر یـــې ټیـــټ دخلکـــو زور تـــه

۱۲۸- د سور گل سپین ږیری پلار چې ځنګ خبر شو
نـــو را پاڅېـــده لـــه کـــوره را بهـــر شـــو

۱۲۹- زوړ ټـــوپك یـــې پـــه اوږه کـــړو شمـــله نېغـــه
اوږده تـــوره یـــې تـــر مـــلا کـــړه تېـــره تېغـــه

۱۳۰- ویلـــې: خلکـــو! سم غـــوږو نـــه راتـــه کېـــږدئ
دا ســـړی زمـــا خپـــل زوی دی ماتـــه یـــې پرېـــږدئ

۱۳۱- ابراهیـــم خپـــل زوی روان کـــړو نازولـــی
پـــه یـــوې تېـــرې بانـــدې یـــې کښېنـــاو لاس تړلـــی

۱۳۲- بیـا یـو څـو شیبې خپـل زوی تـه چـوپ کتلـې
دســـورگل برېتـونـــه څـوړنـــد ژبـــه غلـــې

۱۳۳- لـــوی واړه څـوانـــان زاړه وو راوتلـــي
هـــر خـــوا چوپـــه چوپیـــایي خپـــره پـــه کلـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۴- ابراهیــم سپیــن ږیــري وویــل خپــل زوی تــه
شــه قبلــې تــه! زاري وکــړه پــاك رب لــوی تــه

۱۳۵- زویــــه وایــــه! اللــــه یـــو دی لایزالـــــه
ســور گــل چــوپ و، بــې پــروا ناســت و بې خیالــه

۱۳٦- زویــــه وایــــه! مــــرگ روا دی د کـافــــر و
ســور گــل چــوپ و، ســر یــې ځــوړند پــه ټټــر و

۱۳۷- زویــه! ولــې د کافــر دښمــن نوکــر شــوې؟
بــې ایمانــه، بــې غیرتــه، بــې پــدر شــوې؟

۱۳۸- سور گل چــوپ و گریــوان څیــرې سر بــې خولــې
ولــس گیــر چــا پیــر ولاړ و ډلــې ډلــې

۱۳۹- ابــراهیم لاسونــه پورتــه کــړل اسمــان تــه
عــرض یــې وکــړ ستــر پادشــاه د کــل جهــان تــه

۱۴۰- ویلــې: خدایــه! زه خــو ستا شکــر گــوزار یــم
ستــا د رحــم او کــرم پــه انتظــار یــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴۱- زه بـــــودا یمـــــه ولاړ د گـــــور پـــــه غـــــاړه
ستـــا جهـــاد تـــه د تـــگ نـــه وم حـــال ویجـــاړه

۱۴۲- تـــا پخپـــل فضـــل جهـــاد راوستـــو کـــور تـــه
درحمـــــــت نظـــــــر دې وکـــــــړو زمـــــــا لـورتـــــــه

۱۴۳- اوس پــه مټــو کــې، پــه زړه کــې تــوان همــت را
پـــــه خپـــــل امـــــر ښـــــه قـــــوت د اطـــــاعت را

۱۴۴- ابراهیـــــم بیـــــا تـــــوره کـــــش کړلـــــه ابـــداره
ســـور گــل زوی خپـــل یـــې حـــلال کـــړو پـــه قـلاره

❃❃❃

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه خبرې

ګرانه زویه!

۱۴۵- کــه دخپــل زړګــي احــوال درتــه بيــان کــړم
تــه مــې شپــه او ورځ يادېــږې تــل خپــګان کــړم

۱۴۶- کلـــه کلـــه شیطـــان پـــټ پـــټ راتـــه وايـــي
د دنيـــا ټـــول راحتـونـــه راتـــه ستـايـــي

۱۴۷- وايـي: زلمـي ځوانـان پـه دې سيمـه ډېـر زيـات دي
ولسـونـــه دجهـــاد پـــه لـــور رامـــات دي

۱۴۸- ديــوې خــوارې کونـډې زوی ولــې روان شــي
مــور تنهــا پرېــږدي پــه فکــر دخپــل ځــان شــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴۹- نــارينتوب خـــو داســـې نـــه وي زمـــا جانـــه
پخپـــل کـــور کـــې بـــه ســـم ناســـت و پـــه مېرانـــه

۱۵۰- کـــه رښتـــيا وايـــم زړه مـــې بـــل شـــانته بيـــان کـــړي
پـــه بـــل راز خبـــرې هـــر دم هـــر زمـــان کـــړي

۱۵۱- ډېـــر زلمـــي مجـــاهد ډلـــې ځـــي راځيـــنه
ستـــا تســـل وربانـــدې کـړمـــه ســـتا پـــه مينـــه

۱۵۲- ښيـــرې ښيـــرې جـــامې زه ورتـــه گنډمـــه
د جنگـونـــــو خـــــاورې دوړې تـــــرې څنډمـــــه

۱۵۳- دلتـــه راشي کـــومه شپـــه نيمـــه کـــړي تېـــره
ماتـــه کښېـــني لـــه نغـــري نـــه گېـــر چاپېـــره

۱۵۴- ټول ويښ ناست وي پيل کيسې د جنگ جهاد کـــړي
پـــه خـــوږو خـــوږو خبـــرو مـــې زړه ښـــاد کـــړي

۱۵۵- زه پـــه زور زارۍ بېـــده دا ماشومـــان کـــړم
د بړستنـــو لانـــدې گـــرم پـــټ پنهـــان کـــړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵۶- بیــــا زه کښېـــــنم نغــــري تــــه اور تـــازه کــــړم
اوړه، غوړي،گــــوره گــــډوډ پــــه انـــدازه کـــــړم

۱۵۷- غـــوړ تیکلــــي خـــو پاخـــه کـــړم تـــر ســـهاره
کـــــړم زلمـــــو تـــــه د سفـــــر تـوښـــــه تیـــــاره

۱۵۸- دوی په تور چرگ بانـگ راپاڅېـږي رخصـت شـي
بیـــا نـــور راشـــي بیـــا پـــه کـــور مېـــله صـحبت شي

۱۵۹- ماتــه ستـــا پـــه شـــان ښکارېـــږي دا ځوانـان ټـول
خپــــل زامـــــن زمـــا دغېــــږې ماشومـــــان ټــــول

۱٦۰- زړه مــې وایــي: زوی تــه تـا کــړی کـــونډتون دی
تـــا زغملــــی سخـــــت ژونـــدون ظالـــم بېلتــــون دی

۱٦۱- رالـــوی شـــوی پـــس لــــه ډېــــره انتظـــــاره
تـــــا روزلــــــی هــــــم ددې ورځــــــې دپــــــاره

۱٦۲- په ملك ناست اوس سور کـافر دی اوس جهـاد دی
د نامـــــوس دغیـــــرت جنـــــگ پــــه دې هېــــواد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱٦۳- نارینـــــه پیـــــدا د داســـــې جنـــــګ دپـــــاره
مــــور ځـوانـــــان روزي د قــــام د ننـــــګ دپـــــاره

۱٦۴- دښـمنان چـې برباد نـه کـړي نــو بــه څــه کـړي؟
خپـل وطـن چـــې ازاد نـــه کـــړي نوبـــه څـــه کـــړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهاد سندره

گرانه زویه!

۱٦۵- ته سپارلی ما په خدای یې مور دې ځار شه
مال د خدای یې هم هغه دې مدد گار شه

۱٦٦- ستا نه ځار شم شهادت که نصیب ستا وي
په دې کار کې به د رب خپله رضا وي

۱٦۷- که له ملك نه دې بهر کفر الحاد کړو
که غازي شولې وطن دې خپل ازاد کړو

۱٦۸- نو، یوه ورځ به دغازیانو لښکر راشي
ته به راشې بیا به نوی اختر راشي

۱٦۹- دواړه لاس به په نکریزو بیا رنگین کړم
شینکی خال به بیا تازه پاس په جبین کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷۰- بیا بــه زه یمــه ســر لــوړې پخپــل کــور کــې
هــم خــوشالــه ځــو ژوندۍ یــم هــم پــه گــور کــې

۱۷۱- پــه گاونــډ چــم پــه گــودر کــې بــه خندانــه
مســـته گــرځمـــه پـــه زړه همیشـــه ځـوانـــه

۱۷۲- بیا بــه گــرځم پــه دې دښت په دې دمن کــې
هســـکه غـــاړه پـــه ازاد ابـــاد وطـــن کـــې

❁❁❁

گرانـــه ځـویـــه! مـــور دې ځـــار شـــه

(درخانۍ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــوره بـلا

يـا

ناهيد- تيغۍ ته ديوه عاشق له خوا د محبت پيغام

(c) ketabton.com: The Digital Library

توره بلا

گردې گردې سترګې تورې
ګوري، ګوري په هر لوري
زرزري و زر ځانګونه
رنګارنګه اوازونه
دا ناهید نه ده، تیغۍ ده
عجیبه شان ته مرغۍ ده
دا مرغۍ نه ده آفت دی
ورانکارۍ ته یې نیت دی
تبه کاره، دل آزاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکوچنو مرغو خونخواره
په وره وره خندا يې مه غولېږئ
په مکري مکري ژړا يې مه غولېږئ
دا تيغئ لويه بلا ده

✵✵✵

لوټ تاراج به کړي خوږ زړونه ارمانونه
موږ به نه يو
امېدونه، ارزوګانې، کاروانونه
موږ به نه يو
دا به شمع وي بلېږي، پتنګان به پرې سوځېږي
په قدم، قدم به فرش ورته ګلونه
موږ به نه يو
په خندا به وران جهان کړي ، عاشقان به خپل قتلان کړي
وران ويجاړ به کړي اباد اباد کورونه
موږ به نه يو
په نازونو په نخرو يې مه غولېږئ!
په زګېروو په اوسيلو يې مه غولېږئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا شیشـکـه ده، بـلا ده!
دا د چـانه راپیـدا ده؟
داد کـوم خـوا نه راغلې؟
دچا کـور تـه غلـې، غلې؟
اور به کېـږدي دې دنیـا ته
دا ولاړه تمـاشـا تـه
په مکیز او په ادا یې مه غـولېږئ
په شکوه په واویلا یې مه ځـورېږئ
دا تېـغۍ تـوره بـلا ده
اې تېـغۍ! ته څـه افت، ته څه بلا یې!
د دنیا د درد او غمه بې پـروا یې
د پردیس په دې ویجاړ ملك کې پیـدا یې
د هجرت په کنډوالو کې په نڅـا یې؟
❁❁❁

وایه څـوك یې؟ نازنینـې دل ارامې!
څه پیغام دې پټ راوړی گل انـدامې؟
ته وږمه شېبه شېبه یې نرمـه نرمـه
ښکلې لـور غنچه غنچه یې گرمه گرمه
نازولې معشـوقه د هسکـو غرونو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باغونو شنو د ښتونو چمنونو؟
ته سبا یې یا سبا باد د سبا یې
را الوتی په میرو شړو بېدیا یې
دوباره دې راژوندۍ کړې ارزوګانې
افسونګرې، معجزه د مسیحا یې
ښکلې سترګې دې هېواد د ابادۍ دی
خنداګۍ کې دې پیغام د ازادۍ دی
اې تیغۍ ته څه بلا یې؟
اې تیغۍ ته څه بلا یې؟

پېښور ۲۲ سپتمبر ۱۹۸۵ ع
سید بهاو الدین ((مجروح))
(ناهید ته)

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بنګړو شرنګ

هــر مازیګــر یــم ګــودر تــه تللــی
ماښــام غمــو کــې د عشــق ځپلــی
پــه نیمــو شپــو یــم پټ پټ ورغلــی
پاس پــه پالنــګ یې نېــغ ورختلــی،

تــل اوریدلــی ماښــام سهــار مــا
د بنګړو شرنګ، شرنګ د خپل دلدار ما
ورځ لــه بېلتــونــه پــه زړه رنځــور وم
شپــې تیــرې کــړې پــه انتظــار مــا

کــټ تــه ورغلــی پــه بېــره ډار یــم
غېږ کې پټ شــوی د خپل نګار یــم
تورتــم تیــاره کــې نیمګــړی عشــق و
بیــا یــې شړلــی پــه خــړ سهــار یــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زلفو زنځير

ساقـــي را پاڅـــه تنـــده مــــې اور دی
راپاڅـــه! ناڅـــه سر کـــې بـل شـــور دی
زنځيــــر د زلفــــو پرمـــا را خپـــور دی
د خيال زندان تور، زړه مې ترې تــور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساقي

ننــــګ او نامـــوس دی نجـونـــو ساتلـــی
پېغــــور، پېغـــور يـــم تـــل شرمولـــی
پـــاس پـــه مـورچـــو يـــې زه ورختلـــی
لــه شرمـــه تللـــی مـــرګ تـــه ورغلـــی

❁❁❁

ســـاقي راپاخــــه تنــــده مــــې زياتــــه
پــــه دريـــابونو نــــه شولــــه ماتــــه
دا اسمـانونــــه پيـــالې پيالــــې کــــړه
ډکـــې لبريـــزې بيـــا را کـــړه ماتـــه

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوږې سندرې

په تــوره شپــه کې شمعــه رڼـا کـا
مــاوې: مــاتم کــا، مـا وې ژړا کـا

که پتنـګان دې ستــې ایرې شــول
ماوې: پاکـان دي عشــق او وفـا کـا

خـــــوږې سنــــدرې، د بلبـلانـــــو
خنـــدا د زرکـــو، شـــور د توتیـانـــو

زمـــا نظـــر کـــې، وې ژړاګـانـــې
غـــم او مـاتـــم و د عـاشقـانـــو

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

شینکي خالونه

شینکـــي خـالـونـــه دمـــه جبینـــې،
تنکـــی پېـــزوان شـو هـــار لـونګینـــې
ولـــول د زلفـــو تـــور ښامـــار هـــم
مـاتـــل ستایلـــی د زړه لـــه مینـــې

❁❁❁

پــــه بهارونــــو، پــــه خـزانـونــــو
باغ او بوستان کې پــه غــرو رغونو
لیـدلـــي مـــا دي دغـــم رنګـونـــه
زیـــړي رنګـونـــه، دســـرو ګلـونـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شلمې پېړۍ نوموتی افغان روښنفکر، شاعر، لیکوال او مبارز پوهاند سید بهاءالدین مجروح په ۱۹۸۸ د فبروري په ۱۱مه په پېښور کې ووژل شو. هغه ټیک نوي کاله وړاندې د کونړ د اسمار ولسوالۍ په یوه روحاني کورنۍ کې وزیږېد او په کونړ، کابل او فرانسې کې تر زده‌کړو وروسته یې د شرقي عرفان او حکمت او غربي فلسفې او معاصرو علومو په زده‌کړې کې د بې ساري نبوغ له کبله د خپل عصر یو ځانګړی، ممتاز او عالم شخصیت و.

د پروفیسور مجروح صراحت، روښنفکرانه ژمنتیا، او پراخه انرژي یې شخصیتي ځانګړنې وې. هغه د متعددو قشرونو سره په اړیکه کې یو اغېزناک انسان و.

«ناآشنا سندرې» د پوهاند سید بهاءالدین مجروح د شعرونو مجموعه ده. هغه د یو ځانګړي سبک شاعر په توګه چې نه یوازې یې غني مفاهیم او پیغامونه لېږدولي دي، بلکې خپل مهم آثر «ځانځاني ښامار» یې په یو بې‌ساري نبوغ سره په شعري بڼه کښلی دی.

«ناآشنا سندرې» د پوهاند مجروج د 43 شعرونو ټولګه ده چې د وطن، خلکو، ټولنیزو پدیدو او واقعیتونو، او د فلسفي پیغامونو یوه ځانګړې محتوایي سلسله لري.

شاعر:

لاروی د نیمې شپې یم
لرې، لرې مزلونه کړم بې ځایه
بې خبره وریپسې یم
نه پیدا کوم دمه‌ځای ښکاري له ورایه
ستا کمال زما جمال دی
مین شوی یم پخپله په خپل ځان
لنډه لار دلته وصال دی
د حیوان چینه ده زړه د هر انسان
د نرګس سترګې حیرانې
سرګردانې په سراب د ایینه کې
امیدونه، ارزوګانې
قطرې اوښکې دي د دهر په چینه کې

www.majrooh.org

مجروح فلسفي اکاډمي

INSAN

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library